

mpkslas — menas literatūra

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1973 METAI

GEGUŽĖS MĖN. 5 D. / MAY 5, 1973

PART TWO — NR. 106 (18)

Šiame numery

Knygų kosmetika.

Pasidžiaukime tuo, ką jau turime didesnio.

Maceinos ir Teilhardo dvikova.

J. Švabaitės-Gylienės apysakos ištrauka.

XX amžiaus nederlandų poezija.

Žemaitis iš Paryžiaus.

Su Maritainu atsisveikinant.

Kertinė paraštė

Rūpinkimės ir knygų kosmetika

Gal jau ir trafaretiškai skamba sakiny — „sunku šiais laikais parduoti išsivijoje knyga“, bet tai yra faktas, apie kurį turėtumėm rašyti dažniau ir ieškoti naujų būdų knygoms išplatinti.

Suprantama, yra kelios rimtos priežastys, dėl kurių susidomėjimas dabartine knyga gerokai nusmuko. Visų pirma — lietuvių kalbą mokančių ir lietuvių kultūrą mylinčių žmonių ratas, kalbėkim atvirai ir blaiviai, išsivijoje kasmet mažėja. Antra — okupacinės valdžios išlaikoma tarybinė literatūra skverbiasi į mūsų lentynas. Trečia — spalvota amerikiečių televizija suėda ir taip jau liesas poilsio valandas.

Negalima nepaminti ir labai pagrįsto knygos bičiulių susirūpinimo vis didėjančiomis knygų kainomis. Juk ne kiekvienas pensininkas ar studentas ramia širdimi gali pakloti šešis žaliukus už apyplonį romaną, kuriame lektūros tėra tik vienas vakarui. Ši priekaištą leidėjai atremia svarbiais argumentais: spausdinimo išlaidų didėjimu, tiražo menkumu, pelno nebuvimu; leidami knygas jie tik aukojasi lietuvių bei ir pan.

Ir vieni, ir kiti yra teisūs. Knygų leidimo ir pirkimo dialektika šiuo metu nežada jokios išganingos sintezės, nes įpratome į visa tai žiūrėti pro aptrūkusį skaitytųjų mažėjimo stiklą. Taip žiūrėdami, aišku, nesulauksime nei sprendimo, nei ilgesnės prašviesės, o tik retus švystelėjimus.

O vis dėlto yra priemonių, kurias panaudojus, galima būtų pritraukti atokesnį skaitytųjų ir mažiau lietuvių kalbą mokančių jaunuolių. Pavyzdžiui, palikę nuosalyje knygos literatūrinę vertę (ne visos jos gi ir skiriamos grožinės literatūros sektoriui), pažvelkime į jos vien išvirsinę kosmetiką ir paklausime — ar kartais nuo to nepriklausoma leidinio patrauklumas? Juk, kaip taisyklė, į knygos aplanką pirkėjas meta patį pirmąjį žvilgsnį. Sužavėtas, pakeilia, pavarto. Jei popierius baltesnis už baltą, jei šriftas juodesnis už juodą, jei aplamai viskas viduje tipografiškai tip top, jei dar kelios meniškos iliustracijos nu-

švinta prieš akis, be abejo, žmogus tokią tomą taip lengvai nepašals atgal. Dar pavartys ir, dėl šventos ramybės, šešių dolerių nepašals namo.

Zodžiu, aplanko kosmetika knygų platinime vaidina kategorišką vaidmenį. Ar mūsų knygos gali didžiuotis piešinio grožiu? Norom nenorom reikia atsakyti neigiamai. Viršelių dauguma serga dviem beveik chroniškom ligom: piešinio nevaizdingumu ir anemišku vienodumu.

Tiesiog sunku supaisyti, kodėl, turint taip gausų darbščių dailininkų būrį, mūsų grožinės knygų pasitenkina arba visiškai plynomis antraštėmis (taip išleidžiama dažna Nidos knyga), arba „ekspresyviomis“ purvinų dėmių bei sukeverzotų linijų kakafonijomis (jų pavyzdžių rasime ir „Draugo“ premijuotų romanų eilėse). Dar blogiau, kai ant aplanko pakliūva mokyklinio lygio nekalta pašyba, savo tvarkingu blankumu atbaidanti ne vieną estetiškai išprususį skaitytąją.

Išskyrus gal kelias liksusines poezijos knygas, pastaraisiais metais neteko pastebėti originaliai suprojektuoto aplanko, vaizdingai išreiškiančio knygos turinį ir patraukiančio pirkėjo dėmesį. Telesforui Valiui maždaug pavyko priartėti prie tobulos išraiškos J. Kraliausko „Titnago ugnis“ aplanke. Tik bėda, kad šiandien ir Valius, ir jo epigonai per dažnai seka Valiumi ir tuo labai suvienodina visą aplankų spausdinimo veidą.

Jei leidėjai aukodamiesi leidžia išsivijoje literatūrą, savo ruožtu ir geriems dailininkams būtų ne pro šalį ateiti leidėjams į talką su gražiais, patraukliais projektais. Tokiam bendradarbiavimui paskatinti Lietuvių fondas ar kitos organizacijos galėtų skirti net metines gražiausio aplanko premijas.

Knygos išvaizda laukia ne pigaus odekono, ne saldžių piešinių, bet efektingų, kūrybingų apipavidalinimo projektų. Reikia neužmiršti, kad vykusiai papuošta knyga reprezentuoja ir lietuvių dailininkų talentą.

Pr. V.

Pasidžiaukime tuo, ką jau turime didesnio

VL. JAKUBENAS

Kaip žinoma, V. K. Banaitis tas. „Jūratė ir Kastytis“ buvo mirė, užbaigęs „Jūratės ir Kastyčio“ vokaliniai muzikinio teksto santrauką, fortepijono lydimą: „t. y. „klavyrą“; jis nebuvo nei pradėjęs orkestracijos darbo, kuris yra ilgas, tiek pat techniškai, kiek ir kūrybinis. Vykdamas velionio norą, buvo išleistas pirmiausia operos klavyras; išleido darbas ilgokai užtruko, parūpinant ir angliška libreto vertimą. Įdomiu sutapimu, beveik tuo pačiu laiku buvo vedamas prie sėkmingo ga'o kitas stambus Chicago Lietuvos operos užsimojimas: K. V. Banaičio veiklas buvo dirigento A. Kučiūno pagrindiniai perredaguotos; orkestracijos darbą atliko gabus tos srities amerikietis specialis-

tas. „Jūratė ir Kastytis“ buvo netrukus pristatyta mūsų publikai kaip pernykštis Chicago Lietuvos operos pastatymas. But, y. „klavyrą“; jis nebuvo nei pradėjęs orkestracijos darbo, kuris yra ilgas, tiek pat techniškai, kiek ir kūrybinis. Vykdamas velionio norą, buvo išleistas pirmiausia operos klavyras; išleido darbas ilgokai užtruko, parūpinant ir angliška libreto vertimą. Įdomiu sutapimu, beveik tuo pačiu laiku buvo vedamas prie sėkmingo ga'o kitas stambus Chicago Lietuvos operos užsimojimas: K. V. Banaičio veiklas buvo dirigento A. Kučiūno pagrindiniai perredaguotos; orkestracijos darbą atliko gabus tos srities amerikietis specialis-

Kaip dažnai būna, drąsūs žygiai esti surišti su problemomis. K. V. Banaičio paliktas veiklas buvo nelengvas sceniškai įkūnyti: reikėjo perredagavimų bei sutrumpinimų. A. Kučiūno įvykdyta operos redakcija buvo gan radikali, egocentriškai nuspal-



Jūratė ir Kastytis Palangos parke. Skulptūra N. Gaigalaitės.

Nuotrauka Vytauto Ylevičiaus

vinta, sukėlusį nemažai kritikų; šalia daugelio smulkesnių kupūrų buvo visai panaikinta apy-stambė Kastyčio tėvo rolė; atskiros scenos sukeistos, ar net perkeltos į kitą veiksmą. Šiame pavidale „Jūratė ir Kastytis“ praskambėjo Chicago Lietuvos operos scenoje. Po to sekė tolimesnė žygiai: buvo padaryta visos operos ilgo grojimo plokštelė; ji buvo pademonstruota Jaunimo centre, Chicagoje, operos personalui ir kviestinei kultūrininkų publikai, jų daugeliui įteikiant plokštelės egzempliorius. Malonu pastebėti, kad plokštelės įvykdimas yra geras; tiek solistų, tiek choro, tiek orkestro garsai yra ryškiai perduoti, išlaikant tikrą tembrą ir gryną skambesį. Malonu ir nelauktu įvykiu buvo, kai viena iš geros muzikos (FM) Chicago radijo stočių netrukus transliavo visą operą su smulkiai atpasakotu jos turiniu ir su gražiai ištartais jos atlikėjų vardais. Per FM stoties bangas „Jūratė ir Kastytis“ skambėjo ypač gražiai; dramatišku pakilimu dainavo Dana Stankaitytė ir Stasys Baras — šis paskutinis ypač geroje formoje, jo balsui skambant intonuotai ir niuansuotai. Gražiu tamsiu tembru nuskaubėjo motinos (A. Stempūžienės) ir giedriu atspalviu M. Momkienės (Rūtėlės) arijos. Daugelyje vietų darmaus, tiesiog profesinio skambesio parodė mūsų operos choras, ypač svaigiai niuansuoti moterų (undinių) chorai. „Jūratė ir Kastytis“ sudarė gražų numerį šios plačiai klausomos radijo stoties programoje, kuri ir šiaip pasižymi aukštu transliuojamos plokštelių muzikos lygiu.

„Jūratės ir Kastyčio“ apipavidalinimas esamoje A. Kučiūno redakcijoje yra pakankamai stipriai užfiksuotas ir dokumentuotas. Kiek skirtinga, irgi visiems prieinama dokumentą sudaro gražiai atspausdintas K. V. Banaičio operos klavyras, atstovaujantis autoriaus originalo versi-

jai. Operos nepažįstantiems, bet muzikoje kiek išlavintiems paprastiems klausytojams bus ne visai lengva pasekti pagal klavyrą pirmųjų dviejų veiksmų eigą dėl gana gausių kupūrų ir perkėlimų. Tai palengvės, paskutiniojo veiksmo beklausant. Plokštelės išleidimas, išlikus klavyro originalo versijai, atiduoda esamąją A. Kučiūno redakciją plačiam ir ilgalaikiam mūsų muzikalios visuomenės įvertinimui. Paliekant nuošaliai ginčytinus klausimus dėl atsakomybės prieš autorių, konstatuokime, jog yra įvykdytas neeilinis kultūrinis žygis, kad mūsų išsivija pirmoji prikėlė iš letarginio miego šį vertingą muzikinių ir scenišką veiksmą, kuris, kaip atrodo, bus bene lietuviškiausias iš kitų, iki šiol parašytų, lietuviškų operų.

Mūsų šioje geležinės uždangos pusėje atliktas žygis vargu ar pasiliks vienintelis. Yra kai kurių

simptomų, rodančių, kad dabartiniam Vilniaus muzikiniame horizonte yra galimas K. V. Banaičio perkėlimas į „liaudies klasiškų“ kategoriją, tuo būdu įgalinant jo veikalo statymą ir Lietuvoje. Neseniai išleistame „Lietuviškų operų chorų“ rinkinyje buvo patalpinti trys stambieji, ir vertingi K. V. Banaičio operos chorai. „Jūratės ir Kastyčio“ pasakiškai legendarinis turinys yra mėgiamas tiek visosovietinio, tiek tautinių respublikų režimo. Išleistas klavyras jau buvo panaudotas fotografiniu būdu minėtame rinkinyje atspausdintuose choruose. Tenka laikyti galimu, kad bus sumanyta suorkestruoti ir pastatyti ten visą operą, panaudojant visus turimus resursus. Netenka abejoti, kad tada gimtų ir kitokia, artimesnė originalui „Jūratės ir Kastyčio“ redakcija, nors tam tikras minimalus perredagavimas būtų vis vien reikalingas.

Sovietų Sąjungai dabar įstojus į Pasaulinę autorius teisių konvenciją, susidaro nauja padėtis ir lietuviškų veikalo atžvilgiu. Atrodo, kad panaudojimas Amerikoje gyvenančių lietuvių kompozitorių veikalo dabartinėje Lietuvoje bent teoretiškai nebus galimas be autoriaus sutikimo, jei čia yra užregistruota Washingtono „Copyright“ teisė.

K. V. Banaitis, nebuvęs JAV piliečiu, pagal šio krašto taisykles nebūtų galėjęs įgyti „Copyright“ teisės rankraštyje tebesančiam veikalui. Veidonio teisėti įpėdiniai galėtų dabar pazonduoti galimumus „Jūratės ir Kastyčio“ klavyro bei partitūros nuosavybės teisėms apsaugoti.

Šiuo tarpu pasidžiaukime tuo, ką jau turime: Chicago Lietuvos operos plokštelėje jamžinta, gražiu lygiu įdainuota „Jūratės ir Kastyčio“ operos versija, šis jaukus, spalvingai lietuviškas kūrinys privalo įeiti į kiekvieno muzikos mėgėjo plokštelių kartoteką.



Chicago Lietuvos operos plokštelėse išleistos K. V. Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis“ aplanko viršelis, pieštas dail. Adolfo Valeškos.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Kazimieras Viktoras Banaitis (1896-1963. XII. 25)

Nuotrauka Vytauto Maželio

Maceinos ir Teilhardo dvikova dabarties krikščionio akyse

ANTANAS PASKUS

(Tesinys iš praėjusio šėstad.)

Kristus — Teilhardo vizijos centras

Pavadinus T-do filosofiją materializmu ar monizmu, nuosekliai suabejojama ir jo Dievo asmeniškumu (DDK, 291). Net ir Kristus T-do vizijoje netenka asmeninių bruožų ir ištirpsta pasaulio medžiagoje (DDK, 292). Bet ar iš tikrųjų taip yra? Kokia gi T-do vizijos šviesoje yra Kristaus vieta ir vaidmuo visatoje? Prieš ieškodami atsakymo į šiuos klausimus, privileitu nepamiršti, kad T-das nepaliko mums doktrinalinės sistemos apie Kristų. Jis tik padovanojo keletą svarbių, kertinių akmenų naujos kristologijos statybai. (T-das nesvarstė atpirkimo tvarkos, Kristaus esmės, buvimo, jo asmens bei sąvismos). Jam rūpėjo visų pirma patikrinti, nuvesti Kristaus santykius su visata.

T-das todėl, kaip ir Viduramžių teologai, savo kristologijos metmenis pradeda mesti šiuo didžiuoju klausimu: „eur Deus homo? Kodėl Dievas tapo žmogumi? Tomistai ir skotistai, kaip žinome, į šį klausimą duoda kiek skirtingus atsakymus. Teilhardas labiau priartėja prie skotistų. Pagal tomistus atpirkimo ir kūrimo tvarkos yra skirtingos. Įsikūnijimas, pagal juos, nebuvo pirmą kartą visatos kūrimo plano dalimi. Tai įvykė atskiru Dievo „nutarimu“, pranašus žmogaus nuodėmę. Taigi pirminis motyvas inkarnacijai buvo žmogaus atpirkimas. Jei nebūtų buvę nuodėmės, nebūtų buvę ir įsikūnijimo. Šiuo požiūriu taigi Kristus Dievo pradiname kūrimo plane yra tik pripuolamybė. Jam nėra vietos atpirkime. Jis įeina į pasaulį tik dėl nuodėmės, nes žmogui yra reikalingas atpirkimas. Šia prieleida besiremiant, Kristaus ir visatos santykis pasidaro tegalimas tik išorine, pripuolama, moraline bei teisine plotme. Skotistų gi nuomone, Kristus būtų įsikūnijęs ir be žmogaus nupuolimo. Juk argi Dievas tokį didelį, paslaptingą veiksmą tegalėtų atlikti tik nuodėmės panaikiniui? Argi apreiškimas mums nesako, kad „Jis yra neregimo Dievo paveikslas, pirmagimis pirm viso sutvėrimo; nes per jį sutvėrta per jį ir jam; jis yra pirm visų, ir visa juo laikosi“ (Kolos 1, 15-17)? Skotistai pripažįsta Kristui pagrindinę rolę visatoje. Jiems, o ne tomistams, todėl yra artimesnis ir T-das.

T-dui kūrimas, įsikūnijimas ir atpirkimas yra vieno ir to paties veiksmo trys pakopos, trys aspektai tos pačios dieviškos paslapties. „Iki tam tikro laipsnio nėra kūrimo be įsikūnijimo, o pasinėrimo. Nėra įsikūnijimo be atpirkimosios kompensacijos...“ (Cituoja iš F. Bravo Christ in Thought of Teilhard de Chardin, 1967, 38), tvirtina T-das. Atrodo, kad evoliucijos teorija paskatino jį tokiai įžvalgai. Jis mano, kad Dievas palenkė pasaulį (su kuriuo jis susijungęs kaip kūrėjas) kosmogenezės sistemai, kurioje Jis turėjo išplėsti kuriamąjį vienijimą į įsikūnijimą ir atperkantį vienijimą. „Dievas negali pasirodyti pirmuoju judintuju, netapęs įsikūnijusiu atprikėju, prieš mūsų akis. Pats savęs nesukristinęs“ (iš Bravo, ten pat, 39). Ir Maceina pateisina Dievo pasinėrimą medžiagoje „suprantant jį kaip Kristaus įsikūnijimą ir jo gyvenimą malonės pavidalą“... (DDK, 253). Bet kaip girdėjome, mūsų filosofas neigia Dievo kaip kūrėjo pasinėrimą daiktuose, pasaulyje.

a) Kristus pasaulyje

Statiniam visatos pasaulėvaizdyje Kristaus santykis su kūriniu duodasi nusakomas juridškai, taigi išoriskai, atitrauktai. Tiesa, kad Kri-

tirpsta. Kristus gi nėra toks centras. Kristus yra sudvasinimo centro viršūnėje, ir jo įtaka ne tirpdo, bet skiria ir ugdo.

Kūrimas, įsikūnijimas ir atpirkimas yra tie dieviškosios dovanos laipsniai, trys neatskiriama sujungti aktai laukiamosios būties pasirodyme. Per milijonus metų prieš Kristaus atėjimą gyvių ir žmonių pasaulis gyveno didįjį adventą, laukdami tos didžiosios žvaigždės. Ilgieji amžiai prieš pirmąsias Kalėdas nebuvo tušti. Jie buvo persunkti jo galingos įtakos. Laikė to advento suplanuotos evoliucijos fazės švelniai skleidėsi „ruošdamos vaisių, kuris buvo anapus vilties ir vis dėlto laukiamas“. Taip žemei pasirušus, joje pasirodė ir Atprikėjas.

b) Kristaus kurtamasis atpirkimas

Teologija paprastai skiria du atpirkimo aspektus: negatyvų (išvadavimą) ir pozityvų (elevaciją, pakėlimą). Pirmasis, negatyvus atpirkimo atžvilgis yra ne kas kita kaip reparacija, užmokestis už nuodėmės, atperkamoji kančia. T-das beįd daugiau pabrėžia pozityvų atpirkimo aspektą, kuriamajį skausmą, specialias pastangas netvarkingo pasaulio sujungimui. Taigi atpirkimas T-dui nėra tik reparacija, įvykusios kūrinyje nelaimės pataisymas. Priešingai, tai yra substancialaus blogio nugalėjimas. Žodis įsikūnijimo, kad priverstų kūrinyje prie atgaikimo, o ne tik tam, kad išplautų iš jos piktybinį auglį. Dar toliau: T-dui, kaip ir Povilui, atpirkimas paveikia ne tik žmogų, bet ir visą visatą. „Kad ir pats sutvėrimas bus išlaisvintas iš sugedimo vergijos į Dievo vaikų garbės laisvę“ (Rom. 8, 21). Povilui, kaip ir T-dui, visatos atpirkimas yra žmogaus atpirkimo išplėtimas. Minties plotmėje žodžiui pasidarė reikalinga įsiterpti, įeiti į visatą, kad ją išlaisvint nuo skilimo. Juk dėl žmogaus egoistinio individualizmo ir noro dominuoti grėsė pavojus evoliucijos procesui išgelbėti žmogų nuo skilimo, Kristus iš-

gelbėjo ir visą kūrinyje. Vis dėlto Maceina tvirtina, kad „Povilui gelbėjimas atėina iš Bažnyčios, o T-dui iš žemės“ (DDK, 294).

Klaidingai priklaiojama, kad T-do teologijoje nėra vietos kryžiui. Priešingai, kryžiui T-do raštuose skirta svarbi vieta. Kryžius jam yra „simbolis, kelias ir tikrasis pažangos aktas“ (FM, 95, DM, 103-4). Kristaus kančios ir mirties kosminė reikšmė išryškėja kryžiuje. (Le milieu divin, 104). Kristaus istorinė kančia ir mirtis nebuvo tik paprastas individualus atpirkimo aktas, bet ir kūrybiškos galios aktas. Nukryžiuotasis Jėzus nėra atmetas ar nugalėtas. Ne jis nėra visuotinės pažangos svorį su savimi pas Dievą. Kryžius yra ir simbolis ir realus išprikimo aktas ir taigi pergalės kelionė. Kristaus mirtyje ant kryžiaus mes matome kūrinyje sunkių pastangų formoje. Kryžius nėra tik atpirkimo krauju aptašytas, bet svarbiausia — prisikėlimo pergalės spinduliais nušviestas. Kryžius, kurį T-das garbina, yra tradicinis krikščioniškas kryžius, ne tik nuodėmės pergalės ženklas, bet ir evoliucijos eigoje asmenįjančios visatos pilnutinis ir dinamiškas simbolis. Iš tiesų, Kristaus nukryžiuotumo tikrą reikšmę pamatysime tik galutinio prisikėlimo rytu. Dabargi visą visatą, nukryžiuotojo rankas pakliesta, pradėjo kelionę į tą prisikėlimo žviesų rytą. Dėl šios dienos buvo verta pasauliui kentėti, būti kūrinyje, kad priverstų kūrinyje prie atgaikimo, o ne tik tam, kad išplautų iš jos piktybinį auglį. Dar toliau: T-dui, kaip ir Povilui, atpirkimas paveikia ne tik žmogų, bet ir visą visatą. „Kad ir pats sutvėrimas bus išlaisvintas iš sugedimo vergijos į Dievo vaikų garbės laisvę“ (Rom. 8, 21). Povilui, kaip ir T-dui, visatos atpirkimas yra žmogaus atpirkimo išplėtimas. Minties plotmėje žodžiui pasidarė reikalinga įsiterpti, įeiti į visatą, kad ją išlaisvint nuo skilimo. Juk dėl žmogaus egoistinio individualizmo ir noro dominuoti grėsė pavojus evoliucijos procesui išgelbėti žmogų nuo skilimo, Kristus iš-

Kristaus ir visatos santykiai pagal T-dą ir sudaro ketvirtąjį ir paskutinę evoliucijos fazę, kuria jis vadina christogenezę. Tai laikotarpis, kuriame Kristaus inkarnacija pasiekia savo pilnybę. Kristus juk vi dar formuojasi, vis dar įsikūniją. Jis ir auga tol, kol jo kūnas bus vie na su visu universu (visata). Šiuo metu Kristus dar nėra pilnas, da. jo kūnas nėra atbaigtas. Kristaus kūno augimas, T-do įsitikinimu, vyksta per evoliuciją: Kristus ir pasaulis T-do vizijoje yra glaudžiai vienas su kitu susiję. Kristus išsiplėdo (pasiekia pilnybę) tik per pasaulio atbaigimą ir pasaulis pasiekia savo konsumaciją tik per Kristaus pilnybę. Taigi Kristaus pilnatvė yra glaudžiai sujungta su pasaulio pilnatve. Galima sakyti, kad Kristaus pilnatvė yra fiziškai sąlygota pasaulio atbaigimu, kaip ir pasaulio atbaigimas yra fiziškai sąlygotas Kristaus pilnatve. Natūralios pasaulio pastangos ir antgamtinės Kristaus pastangos yra dvi sąmonės kryptys. Viena eina žmonių, kita Kristaus link. Abi jos yra to paties įvykio priklausomos fazės, veikiančios skirtingose plotmėse. (sudvasinimo ir sudievinimo plotmės). Taigi krikščioniškajam humanistui nėra prieštaravimo tarp žmonių vystymosi (genezės) pasaulyje ir Kristaus genezės žmoniųje per jo Bažnyčią. Bažnyčia, pagal T-dą, juk yra ta centralinė visuotinio susiliejimo (convergence) ašis, Omegos ir visatos susitikimo taškas. Bažnyčia — tai tas didysis christogenezės įrankis. Ji sukuria pasaulį per sakramentus, taigi duodama pasauliui Kristaus prezenziją jame.

Eucharistija yra natūralus atperkamojo ir vienijamojo Kristaus akto prailginimas. Ostija yra sutelktas Kristaus asmeninės energijos centras, panašiai kaip ir mes savo kūną vadiname savo dvasinio spindulavimo lokalinu centru. Pirminis

Kristaus kūnas, kaip jį T-das vadina, yra apribotas duonos ir vyno pavidalais. Bet Kristus nepasilieka pirminio kūno pavidalo. Kristus asimiliuojasi mistiškai su viskuo, kas tik yra apie jį. Ostija, analogiškai kalbant, lyg uždegta ugnis, spinduliuoja į visas puses, lyg kibirkštis, mests į sausus žabus, paskandina visa liepsnose. (Note on Progress, Future, 93-94). Inkarnacija taip realizuojasi kiekvienam individe per Eucharistiją. Francisco Bravo, giliai įžvalgiai nagrinėjęs T-do kristologiją, taip sako: „Eucharistija yra christogenezės priežastimi pasaulio kristifikacijoje: ji išpildo Kristų, duodama Jam dievišką kūną — kosmosą“ (F. Bravo, op. cit., 75). Nežiūrint to, mūsų Maceina kietai laikosi savo išvadų. „Povilui gelbėjimas atėina iš Bažnyčios, o Teilhardui iš žemės“ (DDK, 294), „gelbstinti dvasia jam (T-dui, A.P.) yra žemės dvasia“ (DDK, 294).

Žmogus — Dievo bendrininkas

T-do kristologijoje žmogus yra Dievo bendrininkas kūrime (ne tik biologine prasme). Juk geros žmonių pastangos ir darbai prisideda prie kristogenezės. Visos žmogaus gerosios pastangos bendradarbiauja, siekiant pasaulio pilnybės Jėzuje Kristuje (The Divine Milieu p.25). Ne tik imponantiškų garsių apaštalių ir didžiųjų vadų, bet ir paprastų darbininkų pastangos yra reikšmingos, jų žmonių, kurie sudeda savo energiją paprastiems uždavinijams. Kiekvienas mūsų savo darbais atnešame Kristui truputį papildymo (The Divien Milieu, 31). T-das mintys beveik paklodžiui atitinka Bažnyčios mintis. „Juk vyrai ir moterys, kurie pelynamiesi sau ir šeimai duoną, savo įėjomis tarnauja visuomenei, teisėtai gali žiūrėti į savo veiklą kaip Kūrėjo darbo plėtimą... aktyvų įsijungimą į Dievo plano vyksmą istorijoje“ (Vatikano dokumentai, I, 202).

Net ir netikintieji, kad ir nesąmoningai bendradarbiauja Dievo karalystėje. Net ir toks komunizmas, sistemingai kovodamas prieš Dievą, nejučiomis prisideda prie Kristaus regimybės karalystės statybos. Net ir technologija gali pagreitinti jos atėjimą... Juk Kristaus užbaigimas supulys su pasaulio užbaigimu. Kaip pirmajam Kristaus atėjimui buvo reikalingos tam tikros kultūrinės ir socialinės sąlygos, taip galime prileisti, kad ir paskutinis Kristaus atėjimas galės įvykti tik tada, kai natūralios žmonių galimybės (galios) bus pasiekusios tokio išsivystymo laipsnio, kad žmonija bus pajėgi priimti savo galutinį užbaigimą Kristuje. Natūralus atbaigimas, T-das pabrėžia, yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik sąlyga, o ne priežastis atgamtinio žmonių atbaigimo. Pabaiga ateis tik tada, kai Kristus bus asimiliavęs visus daiktus į save (Bravo, 104). Tuomet Kristus įduos savo subrendusį kūną į Dievo rankas. Klaidingai suprantama T-dą tie, kurie jam išmintinėja, kad jo vizijoje visatos perkelimas būsiąs natūralios evoliucijos išdava. Pabrėžiame, kad kristinė visatos evoliucija yra tik

Dabarties poetai prie Šiaurės jūros

PR. VISVYDAS

Jau antra Zentos Tenisonaitės knyga ateina iš Šiaurės jūros pakrantės — Belgijos Antverpeno, kur poetė šiuo metu gyvena. Pirmoje, pavadintoje "Een Steen heeft geen hart" pagal S. Nėries eilėraštį "Akmenėlis turi šaltą širdį", Z. Tenisonaitė išvertė lietuvių poezijos pluoštą į nederlandų kalbą. Knyga buvo išleista 1971 m., susilaukė daug palankių recenzijų tenykštėje spaudoje ir jau yra išparduota.

Kadangi nederlandų kalboje esu kūdikis, knygą daviau pasiskaityti savo bendradarbei Joanai Koster, kilusiai iš Olandijos Gravenhages miesto. Jos paprašiau eilėraščių parašėse surašyti išpildžius. Štai keli labai taupūs Joaninos priedažai:

Prie Maironio "Ant Birutės kalno" — ewige Sehnsucht; prie V. Mykaloičio-Putino "Mortuos Voco" — grossartig; Prie Pr. Lemberio "Peizažas" — beruhigend; prie Jono Aisčio "Mano giminės giesmė" — gibt mir Heimweh, wunderschoen; prie Ant. Vaičiulaičio "Motinos veidas" — bringt Traenen in die Augen. prie B. Brazdžionio "Neregio elegija" — wehmuetig; prie H. Radausko "Pasaka" — Ein Tracumer; prie K. Bradūno "Sapnas apie šiaurę" — Vaterlandsliebe; prie H. Nagio "Laterna obscura" — hofnungslos. prie J. Švabaitės "Mažoji" — zante Liebe fuer das Kind; prie A. Prižintaitės "Miegas" — wunderbar; prie D. Sadūnaitės "Laukimas" — gluehend; prie V. Bogutaitės "Lietus ir laikas" — zuversichtlich ir t.t. Die echte Knappheit (mano pastaba).

Iš tų trapių pastabų susidariau nuomonė, kad Z. Tenisonaitės vertimai geri. Jų poezija paveikė taurią Olandijos moterį, kuri karo ir pokario metais buvo persekiojama likimo furijų (kacetas, šeimos praradimas, Sibiras, pabėgimas) ir šiandien gyvena Californijoje.



Willem Claesz Heda (1594-1682)

Natiurmortas
Boymans muziejus Rotterdame, Olandijoje

Skaitydamas Z. Tenisonaitės antrą knygą jau lietuvių kalba — "XX-jo amžiaus nederlandų poezijos rinktinė", stebiuosi vertėjos energija. Tai, ką Lietuvoje ar Amerikinėje lietuvių išėjimoje atlieka visas būrys mandrių vertėjų, Zenta padarė viena. Ji išvertė 140 eilėraščių, subūrė knygyn 74 nederlandų poetus, pradedant šio amžiaus poezijai įtaką Guido Gezelle (1830 - 1899) pakiliais himnais ir baigiant Patricia La-soen (1948) žaisminga impresija. Ji pasikvietė į talką literatūros žinovą Dr. Jose De Cuclauer, kad įžangoje trumpai supažindintų skaitytoją su nederlandų istorija, kalba ir poezija. Autorių pavardes Z. Tenisonaitė užrašė tiksliai, nefonetiškai, kaip kad juokin-gai buvo padaryta Lietuvoje knygose "XX a. Vakarų poetai". Prie pavardžių pridėjo autorių gimimo ir mirties metus; eilėraščių pava-

dinimus skliausteliuose įrašė ir nederlandų kalba. Pabaigoje įdėjo alfabetinę rodyklę, pridėdama autorių gimimo vietovardžius. Visa tai puikiai padeda mūsų skaitytojui orientuotis mažai nežinomoje nederlandų poezijoje.

Jose De Cuclauer pažymi, kad Z. Tenisonaitės vertimų "atranka atliktą, remiantis ne tik asmeniškų skoniu, bet ir atsivėlgiant į kai kurių eilėraščių galimybes išversti". "Si rinktinė duoda gana gerą modernios nederlandiškos poezijos ir jos atskirų literatūrinių srovių apžvalgą".

Z. Tenisonaitė yra atsargi vertėja, vengianti nukrypimų nuo teksto. Savo "Žodyje skaitytojui" ji aristoteliškai konstatuoja, kad "eilėraščių vertime pasidaro tik atspindys". Tai tiesa. Žymus šių laikų amerikiečių poetas Robert Lowell savo vertimų knygą tie-

siog pavadino "Imitations" ir ne išvengė didelių teksto perdirbimų.

Neturėdamas po ranka originalų, galiu susitelkti tik prie Z. Tenisonaitės vertimų lietuviškosios poetikos. Pirmas išpūdis — teigiamas. Vertėja įsijaučia į lietuvių kalbos ritmą, vartoja paprasčiausius žodžius. Iš jos vertimų, šalia poetinės logikos, dvelkia intencija atlikti gerą darbą. Skaitytojas tankiai pasijunta vaikščiojant savame sode, kur visi medžiai ir visi takeliai gerai pažįstami. Su šia knyga kamuotis nereikia.

Knyga dedikuota poetui kunigui Guido Gezellei. Jo poezija pasižymi formos grakštumu ir vaiskiu jautrumu. Čia išversti jo keli imponantiški himnai. Puikiai nuskamba trumpas eilėraštis "Vandens lašelis mielasis".

Nelengva versti ekspresyvių poetą Paul van Ostaijen (1896 - (Nukelta į 5 pusl.)

Iš XX amžiaus nederlandų poezijos

PIETER GEERT BUCKINX (1903)

NIEKAS NEPAAIŠKINS

(Niemand kan het verklaren)

Niekas nepaaiškina,
bet aš galiu atspėti, beveik paliesti
šviesos sparnus, kaip gali aklašis
paliesti
tamsioje tyloje
mylimosios akivaizdą.

Aš galiu atspėti, beveik paliesti,
kada abejonės mane vargina
ir žemės gyvatė, tarytum žaibas,
apakina,
aš galiu atspėti, beveik paliesti,
ko niekas nepaaiškina.

LUCEBERT (1924)

MUZIKOS RUDUO

(Herfst der muziek)

rasotos gėlės žvanga
ir po miegančių lėlyčių antkapiais
šnabždesys murmėjimas, kaimuose
dūsaujantys

miestuose sultingi trimitai

ausie klausyk

užkimusios ugnys ir vandenų
užpuolanti kalba ir šuliniai
lūdnais garsais lašantys. praejo
pralėkė su vynu dainuojančios akys

ausie klausyk

kaip nuobodžiai ir vienišai gieda
diena praužta o naktis išstipsta
saulė ir mėnulis nučina
žodis dainuoja vienas

ausie klausyk

PAULSNOEK (1933)

PASIKALBĖJIMAS SU GĖLĖMIS

(Conversatie met mijn bloemen)

kada aš sužinojau
kad gėlės mane girdi
tik mane viena
prisipažinau kad aš esu namas
kuriame gyvena žmogus

kuris kasdien
jas paliedavo žodžių vandeniu
kad aš buvau balšas
kuriu kas vakarą
dažydavo sodą
ir lūdna muzika
uždegdavo
rudens žvakes
medžių žvakidėse

ir tasyk kai gėlės sužinojo
kad aš klausaus
pati gražiausioji man pasakė
kad aš esu žmogus
kuriu kasdien
paliedavo žodžių vandeniu
ir kad namas kuriame gyvenu
yra nelaimingas

CHRISTINE D'HAEN (1923)

ŽIEMA OLANDIJOJE

(Winter in Holland)

Stambūs grūdai raugiami į degančią degtinę,
rusvi grūdai kepami į rupią ruginę duoną.
Bulvės baltos, miltingos ir dar garuoja,
viskas aprūkė tabokos dūmais. Ir silkės.

HANS ANDREUS (1926)

RYTOJAUS DIENAI

(Voor een dag van morgen)

Jeigu aš rytoj mirsiu,
papasakok medžiams,
kaip aš tave mylėjau.
Papasakok ir medžius
lipančiam, nuo šakų
krįtančiam vėjui,
kaip aš tave mylėjau.
Papasakok vaikui,
jaunam ir suprantančiam.
Papasakok gyvūnui,
gal tik žvilgsniu.
Papasakok akmeniniams namams,
papasakok miestui,
kaip aš tave mylėjau.

Bet nesakyk žmonėms.
Jie tavim netikės.
Jie nenorės tikėti, kad vyras moterį,
kad žmogus žmogų taip myli,
kaip aš tave.

Iš nederlandų kalbos išvertė
ZENTA TENISONAITE

Auksiniai avies dantys

Iš konkursinės apysakos "Gabriuko užrašai"

Julija Švabaitė-Gylienė

Tą liepos šeštadienį įvyko Algio su Danute vestuvės ir gavome net tris laiškus iš Amerikos

Maža to, grįžę namo iš vestuvių vaišių, ant tėvėlių lovos miegamajame radom Pūkute su tik gimusiais trimis kačiukais.

— Na, dabar tai gražiausia! — suriko ne-savu balsu mama. — Ant mano lovos!.. Ką aš dabar darysiu? — dejavo ji, šokinėdama aplinkui ir klupdama savo balinėje suknioje.

O Pūkute gulėjo vidury plačios lovos, lai-žydama kačiukus ir žiūrėdama į mus savo didelėmis gražiomis akimis.

Kad bus kačiukų, mes jau seniai žinojom. Pūkute jau kuris laikas nelakstė, nežaidė su mumis, tik sekė iš paskos, galiliai kniaukdama, lėndžiojo po spintas, po lovomis, uostinėdama ir kažko ieškodama. Naktimis ji verkėdavo ir neleidavo mums miegoti.

Mamytė jai buvo parušusi didelę plačią pintinę su minkštu patalėliu sandėliukyje, bet Pūkute ir ten nemurino.

— Mamytė, Pūkute žino, kad tu ją labiausiai myli, todėl ir pasirinko savo vaikūčiams vietą ant tavo lovos, — raminom, matydami, kaip ji nelaiminga ir susijaudinusi dėl šitokio katės pasirinkimo.

Greitai Pūkute su kačiukais pernešėme vėl į sandėliuką, kurį tikrai buvom gražiai su-

tvarkę. Net ir rausvą užuolaidą ant langučio užkabino, ir mažų žaisliukų primetėm aplinkui.

Vienas kačiukas buvo visai panašus į Pūkute: krūtinėlė ir kojų tės baltos, o nugarėlė juodai ir rudai manga. Kitas kačiukas buvo rausvas, visai kaip ponų Lauraičių Runcė. Trečiasis — juodas kaip rašalas, tik tai apikaklė ir letenėlės baltos. Atrodė, kad jis apsiavęs baltais batukais.

Pūkute pintinėje nepasiliko. Nesėjom pernešti į naują guolį, kai ji netrukus jau nešė įsikidusi vieną po kito kačiukus į tėvelių miegamąjį.

Nieko negelbėjo nė kambarį užrakinus. Ji pasiguldė kačiukus prie miegamojo durų ir kniaukdama krapštė jas, kad įleistume.

Po kelių bandymų ji suprato, kad tėvėlių miegamajame jai nėra vilties įsikurdinti. Tada pradėjo nešti kačiukus ant savo lovos.

Galų gale šiaip taip pasisekė ją nuraminti ir pripratinti prie naujo minkšto ir patogaus guolio.

Mudu su Aldute negalėjom atsižiūrėti, kaip ji rūpinosi ir maitino savo pienu tuos kačiukus, prausdama, šukuodama ir savo letenėle vartaliodama juos, kaip kokius mažus žaisliukus.

Juokais netvėrėm, kai jie, tokie maži kups-

tukai, vos įsiritę smėlio dėžutėn taip stengdamiesi būti švarūs, kad net ant šono parvirsta...

Nors ir labai mylėjom tuos kačiukus, bet žinojom, kad negalėsime jų pasilikti. Kai jie paaugo, ponų Valių vaikiai išsirinko tą, kuris buvo panašus į Pūkute. Juodąjį su balta apikakle ir baltom letenėlėm pasiėmė ponai Krakaičiai, duodamį jam Mefistofelio vardą.

Tą trečiąjį, kuris buvo panašus į Lauraičių Runcę, atidavėm mūsų gyventojai Lornai. Tai buvo pats įdomiausias ir išdykiausias kačiukas. Nors ir labai prašėme, kad tėveliai leistų jį mums pasilikti, jie griežtai pasakė "ne".

— Gal būt, reikės jums atsivieškinti ir su Pūkute ir su viskuo, — tarė vieną dieną mama. — Mes, tur būt, važiuosime į Ameriką.

— Į Ameriką? — sušukau didžiai nustebęs. — Na, taip. Atsimeni, atėjo laiškas iš Amerikos. Tai iš dėdės Antano. Mano tėtis pusbrolis, senas lietuvis amerikietis, mirdamas paliko mums namuką. Tai dėdė Antanas ir ragina kuo greičiau tvarkytis ir pas jį važiuoti.

— Bet mes nevažiuosim? Tėtis sakė, atsimeni, per Kalėdas?

Aš tuo momentu visai neturėjau jokio noro palikti savo draugus ir Pūkute.

— Nežinau, vaikiai, nieko dabar nežinau... Viskas susimaišė... — kalbėjo susirūpinusi balsu mama. — Ir noriu važiuoti, ir nenoriu...

Vos, jau va, pradėjom įsikurti, ir vėl važiuok, vėl viskas iš naujo...

— Tai ir nevažiuokim! — nusprendžiau. — Aš visai nenoriu niekur važiuoti... — pradėjau vis daugiau ir daugiau jaudintis.

Nebuvo ir daug laiko apie tai galvoti, nes tuo metu kaip tik buvau labai apkrautas pa-

mokomis ir ilgąs valandas teko sėdėti vakarais, kad suspėčiau atlikti visus namų darbus.

Be to, kai Lorna išvežė paskutinį kačiuką Geelongan savo sesers dukrelei dovanų, verkė ir Pūkute, ir mudu su Aldute.

Galila buvo žiūrėti, kaip ji blaškėsi ir kniaukė, po visus kambarius ieškodama savo kačiukų. Tą paskutinį ji kaip savo akį saugojo, nepalikdama vieno nė minutėlės. Nors jau gerokai paaugusi, vis vien ji jį nešiojosi visur, įsikandusi už sprando.



Julija Švabaitė-Gylienė, kurios apysaka "Gabriuko užrašai" buvo išskirtinai atžymėta LB švietimo tarybos skelbtame skaitinių jaunimui konkurse. Apysaką netrukus išleis pati švietimo taryba

Pūkute vis dėlto greitai apsiprato būti vėl viena. Kelias naktis pakniaukusi, ji apsimirino, žaidė su mumis ir murkė, glaudydamosi apie kojas. Lauke ji dažnai tupėjo po persiklo medžių, iškėlusį galvą aukštyn, kur namelyje burkavo du balti, vienas mėlynas ir trys moliūgai karveliai.

Kai atidavėm Lornai vieną iš gražiausių kačiukų, ji buvo mums dar draugiškesnė. Lorna žinojo, kad tėveliai neturi pinigų, kad telefono ir gazo sąskaitos neužmokėtos, kad vos sulaukiamie savaitės pabaigos surinkti pinigūs iš nuomininkų, — todėl ji dažnai mudviem su Aldute ką nors nupirkdavo.

Vieną šeštadienio rytą ji pas mamytę atėjo nešina rankose vinta avies galva.

— Ponia Gabrys, vaikiai! Žiūrėkit, avies dantys auksiniai! — sušuko ji ir atkišo mums tą avies galvą.

— Auksiniai? Iš tikro? — pakraipė galvą mama.

— Tikrai auksiniai! — pačiupinėjęs tuos dantis, žinovo balsu patvirtinau.

— Auksiniai, auksiniai... — palingavo galva nusišypsojusi mama. — Kas gi tai aviai sudėjo auksinius dantis?

— Jūs čia, ponija Gabrys, nesijuokit! — beveik išįžeidė Lorna. — Matot, kaip blizga? Ir ji patrynė avies dantis į savo rankovę.

gerokai paaugusi, vis vien ji jį nešiojosi visur, — Skaičiau knygoje, kad Australijos laukuose dažnai randama auksio dulkių. Avys ganosi, ēda žolę, ir jų dantys apsisvelia tomis auksio dulkėmis.

Mama tik žiūrėjo į mane, linguodama galva, ir nieko neatsakė.

— Mama, tu netiki? Ar atsimeni, pamaži laikrašty rašė, kad Richmond vienos gatvės sode žmogus rado auksio dulkių. O gal ir visai

(Nukelta į 4 pusl.)

Maceinos ir Teilhardo dvikova dabarties krikščionio akyse

(Atkelta iš 2 pusl.)

nėra mačiusi. Jaučiamės lyg sėdi ant didžiulės bangos, kurios, galinčios mus nusiųsti į pakrančių uolas. Prieš mūsų akis įgaubliukus byra tos idėjos ir ideologijos, kurias laikėme nesugriaujamomis. Atrodo, lyg stovėtume ant planetarinio pasaulio slenkščio. Mus gąsdina ypač tai, kad audra, žadanti paversti didžiąsias kultūras į dulkes, užklupo mus taip staiga ir taip nelauktai. Ar iš tikrųjų gi taip nelauktai? Jau prieš 50 m. T-das kalbėjo apie „kosminės prigimties ir svarbos pasikeitimus“, apie „gilų ir visuotinę žmogiskų protų maišą“ (The Eternal Feminine, 140). Vėliau dar kartojė, kad „žmonija tik įžengė į tai, kas, galimas daktas, yra apimčiausias transformacijos periodas, žinomas nuo jos gimimo“ (ten pat 140). Keičiasi žmogaus religinės sielos patys pagrindai (anima religiosa) ir savo apimtini ir savo prigimtimi. O jau 1947 m. T-das pripažįsta, kad dvasinė krizė nė kiek neužtruko kelionė. Dabar gi nuo jos gilaus judėjimo dreba visuomenės pastatas. Anuomet, tesa, daugelis galvojo, kad T-das esąs regėtojas, ne realistas. Šiandien jau aišku, kas iš jų buvo realistas. Užtat anie „realistai“ ir šią dieną ieško trumparegiškų priežasčių. Apkaltina pvz. Joną XXIII maišties verpetų sukėlimu katalikų Bažnyčioje. Pramatyta ir laukta audra žmogaus taip neišgašdina, net duoda progos jai pasirošti.

2. Šiandien, kaip Maritain pastebi, gresia pavojus neištikimybei įsiskverbti į pačią Kristaus Bažnyčios širdį, pvz. propaguojant klaidas Bažnyčios susirinkimo ar Jono XXIII vardu, prisidengiant jų tariama dvasia. Šiandien pavojus atrodo, neina iš galingo intelektualinio šaltinio, kaip sakysime, reformacijos laikais iš Luterio. Pavojus ateina iš kolektyvinio pusiausvyros balanso praradimo. Kai kurie staiga pradeda matyti problemas, kurios, jų nuomone, dar niekieno nebuvo pastebėtos. Jie leidžia save įtikinti, kad kiekvienam atveju kiekvienoje tikrovės tvarkoje jie privalo priimti ir labiausiai pavojingus sprendimus. Jų širdyse dėl to kyla panika ir dažna ignorancija.

Auksiniai avies dantys

(Atkelta iš 3 pusl.)

aukso gyslą. Po to visi tos gatvės gyventojai savo daržus kasinėjo. Gal ir dabar dar kasa...

Mama su manimi daugiau nebesiginčijo. — Reikia pranešti „Herald“ redakcijai! — tarė Lorna. — Už kiekvieną įdomią sensaciją jie moka 20 svarų!

— Tai skambinkit redakcijai! — nusispysojo mama, dar vis netikėdama. Ir nuėjo virtuvėn.

— Juozai, paskambink tu! Džekas išvažiavęs visai savaitėi griovių kasti, tai jam nieko ir nesakyšim. Jei tie dantys tikrai auksiniai, mudu pasidalinsim tuos pinigus per pusę.

Dešimt svarų! O gal ir dar daugiau. Juk tai tikras auksas! Aš nė trupučio tuo neabejojau. Tuojau susiradau „Herald“ dienraščio telefono numerį ir už poros minučių jau kalbėjaisi, tur būt, su pačiu vyriausiu redaktorium.

...Taip, taip, gyventojai išvirė avies galvą ir pastebėjo, kad dantys auksiniai... Taip, žinoma, kodėl ne, gali būti tikras auksas... Sensacija, sensacija!.. Ir fotografiją įdėsim... Pirmą kartą Melbourne! Taip, žinoma, žinoma, gausite dvidešimt svarų! Ir visi pradės virti avių galvas... Ha, ha, ha... Bet visų pirmausia reikia tą avies galvą nunešti pas auksakalį. Jei jis patvirtins, kad tai auksas, prašome atvykti redakcijon...

Taip man paaiškino pats „Herald“ redaktorius.

— Einam, Juozai, pas auksakalį! — ilgai nelaikus nusprendė Lorna. Ir mudu išėjom.

Eidamas gavojau, koks bus geras jausmas, kai parsiešiu dešimt svarų. O paskui gal dar



Vytautas Kašuba
(Detalė iš skulptūros Pranciškonų koplyčioje, Brooklyne, N. Y.)

Nuotr. V. Maželio

Mat, jų sąžinės atkertamos nuo tikrųjų maitinančių informacijos šaltinių. Jie pasidaro tušti, bejėgiai ir pradeda matyti tik tai, ką netikintis pasaulis jiems rodo. Trūkstant kritiškos pažinimo galios, jie darosi pažeidžiami kiekvienai nebalansuotai persivijai, kuri pagrauzia tikėjimą (pvz. vienuolių magistrė, kuri vienuolių luomą laikė tik karjera).

Prisidėjus dar emocinei infekcijai, tokie žmonės su pasibiaurėjimu nusisuka nuo Bažnyčios, jos tradicijų, krikščioniškų dorybių, vidinio gyvenimo ir maldos. Nusisuka į evangeliją be Kristaus linksmos naujienos, o tariasi liudiją Kristų.

Tokiems balansą praradusiems bei maišties pavojų apstulbinantiems T-to vizija kaip tik yra ir atrama ir paspartis ir šviesa tamsoje. T-das pripažįsta, kad mūsų protuose pūčia maisto vėjelis, bet iš tų pačių sąmonės klotų per žmonių mases sklendena ir kitas švelnus vėjelis. Be to, su pavojumi ateina ir gyvybės srovė. Juk, pagaliau, Kristus nenustoja žadinti ir skatinę savo Bažnyčios. Kartais nerangiai, kartais nerūtingai ir svyruojančiai, kartais su pertraukom, nukrypimais ir sugrįžimais, bet vis dėlto su tikrumu šią dieną, vakar ir jos tolimą praeitį Bažnyčia nuolat juda pirmyn.

ir daugiau. Gal šimtą. Aš būsiu turtingas! Kasydamas galvą svarsčiau, ką pirkėsiu už tiek daug pinigų! Nagi žaislų Aldutei, ką nors gerą tėčiui, mamytėi... O sau? Sau pirkėsiu naują dviratį!

Pas auksakalį buvo keli žmonės. Prieš mus stovėjo išsipočiusi moteris. Ji ilgai maustė ant savo pirštų žiedus ir kilnojo blizgančias apirankes, vis kraipydama galvą, matyt, negalėdama apsispręsti ką pirkti.

Kai atėjo mūsų eilė, jau buvo prisirinkę ir daugiau pirkėjų. Apsidairiusi aplinkui, Lorna kumštelėjo man tardama:

— Na, parodyk tą daiktą ponui!

Aš išvyniojau avies galvą iš geltono vaškinių popierio ir padėjau ant prekystalio.

Visi sužiuro.

Plonas išdžiūvęs auksakalys užsidėjo akinius ir, vartaliodamas tą galvą, ilgai žiūrėjo į auksinius avies dantis. Paskui atsinešė tokį žiebtuvėlį, prikišo jį prie tų dantų ir tarė iš lėto, garsiai pabrėždamas kiekvieną žodį:

— Čia ne auksas, ponie, čia rūdys...

Tai taręs, jis pastūmė avies galvą mūsų pusėn ir nusisuko į sekantį pirkėją.

— O, sir, žinote, aš tik palydėjau... Vaikas sugalvojo... Jis emigrantas, neseniai atvažiavęs iš šios krašto... Aš...

Išraudusi Lorna bandė dar dažką aiškinti, bet auksakalys nebesiklausė. Jis jau kalbėjosi su nauju pirkėju, kuris šypsodamasis dar palydėjo mus akimis iki durų.

Nuleidę galvas, tylūs grįžom namo. Aš buvau piktas ant Lomos ir jaučiausi labai pažemintas.

Parėjęs nukiūtinau į savo kambarį, parkriau ant lovos ir pradėjau skysti Pūkutei:

— Ten buvo tik rūdys... Tik tai rūdys, Pūkute... .

Gi neužmiršdamas blogio linijos, T-das taip aiškiai nubrėžia ir gėrio liniją, kurios mes šiandien taip pasigendame savo asmeninių protų horizontuose.

3. Dabarties žmogus garbins tik tokį Dievą, kurio savybės atitinka jo dvasios polėkiams. Pagal T-dą, mūsų amžius laukia Dievo, kuris būtų toks platus ir paslaptingas kaip ir pati visata, taip betarpiškas kaip ir pats gyvenimas, taip susirišęs su mūsų pastangomis ir užmojais kaip ir pati žmonija. Dabarties žmogus laukia Dievo, kuris gyven-tų jame ir perskrostų visatos begalines sferas, o ne Dievo pasitraukusio į ontologines aukštumas ir laikančio pasaulį lyg ant kokio siūlo. Aną Dievo paveikslą ir piešia T-das, paveikslą prasikišantį iš kiekvieno Sventraščio puslapio. Dievą artimą žmogaus širdžiai, siekiančią jo troškimų, priimtina jo toli siekiančio proto. T-das evoliucinė filosofija, paremta asmens principu, leidžia vystyti šitokiai Dievo sampratai. Juk netikintieji, susižavėję begaliniais medžiagos ir energijos išsiliejimais, laikė dogmatinį personalizmą atgyvenusiu dalyku. T-das ryžosi jiems įrodyti, kad tikėti į asmeninę būtybę yra labiausiai pažangiu. T-das argumentai iš tikrųjų imponuoja religiškausiems nusišviesėjusiems mokslininkų širdis. Vis didesnio Dievo sąvokos beiškodamas, T-das iš tikrųjų seka Bažnyčios tėvų pėdomis. Šv. Augustinas nuolat pabrėždavo, kad norint Dievą rasti, reikia ieškoti, privalome jį rasti, kad galėtume visuomet ieškoti. Mes privalome laikyti gyva aistringą didžiojo Dievo viziją (didesnė nei visata) ir nuolat ieškoti vis didesnio Dievo. Nors Dievas yra atbaigtas

savyje, jis betgi nuolat gimsta mums. T-das sistema ir atveria kelią ne egzistencinėm aimanom, bet didžiojo Dievo ieškojimui. Nežinau, ką T-das pasakytų, išgirdęs teigimą, kad jam „medžiaga yra Dievo vietininkė“ (DDK, 292).

Teologai šiandien sutinka, kad teologinių studijų turinys būtų daugiau kristocentrinis. Tai buvo T-das nuolatinis maldavimas. Jo sistema iš tiesų ir duoda tiek daug įvalgų naujos kristologijos išvystimui. Mistinio kūno teologija pvz. teilhardinės evelicijos šviesoje pasidaro daug realesnė ir suprantamesnė. Taigi, šalia subjektyvinio kristocentrizmo T-das išryškino objektyvų, kosminį kristocentrizmą. T-das realizmas atrodo yra labai sveika atrama katalikybės dogmoms, kuriom gresia pavojus išgaruoti į simbolizmą. Kristus juk yra tikrai pasaulio ir istorijos širdyje asmeniškai, dinamiškai ir aktualiai. Krikščionybės esmė juk ir yra nei daugiau nei mažiau kaip tikėjimas į pasaulio susivienijimą Dievuje — įsikūnijimu.

4. Maceinos nuomone, T-das „moksline“ religija viliojanti visus tuos, kurie nebepakelia tikėjimo kaip laisvo apsisprendimo ir bijo mokslo šviesoje tikėti į paikybę“ (Aidai, 1968, Nr. 8, 340-41). Baimėms reikia mokslinio pagrindo savo tikėjimui. Tokia išvada greičiausiai vėl plaukia iš to metodinio nesusipratimo. T-das ir visi jo krikščionys kritikai ir sekėjai laisvu apsisprendimu įtikėjo į tą kvaišybę — Kristų. Šiuo atveju nėra skirtumo tarp T-das ir Maceinos gerbėjų. Skirtumai atsiranda tik tada, kai mes įtikime į tą paikybę — Kristų laisvu apsisprendimu ir Dieviškos

malonės paskata. Tuomet žmogaus protas nori pamatyti, kas atsitinka su jo pasaulevaizdžiu ir pasaulėžiūra, išpažinus Kristų. Jis nori pamatyti, kaip visa visata, pasaulis, jo paties gyvenimas ir veikla atrodo „paikybės“ šviesoje. Ar tada jo mokslinio pažinimo duomenys, mokslų ir pergyvenimų atskleista tikrovė taipgi pavirsta paikybe, ar prasminga pasaulėžiūra sinteze. Padalos, ypač prieštaravimų tarp mokslo tikrovės ir tikėjimo reikybės dabarties žmogus pakelti negali. T-das sistema kaip tik tokia prasmingai sintezai galimybę ir pasiūlo. Čia ir glūdi viena iš pagrindinių T-das populiarumo priežasčių pas krikščionis inteligentus, mokslininkus. Žmogus reikalauja visą apglėbiančios sintezės.

Maceina bent „Laiškuose mano kritikams“ pasirenka švarių padalų kelią. Tikrovę suskirsto į gamtinę ir antgamtinę, į ontologinę ir kosmologinę plotmes, istoriją — į profaninę ir sakralinę, žmogų — į kūną ir sielą. Dievo veikimą — į kūrimą ir palaikymą (apvaizdinį) ir t. t. Suskaldžius tikrovę, suskirstomi, lyg geležine uždanga atskiriamą, Dievo ir žmogaus veikimas. Ontologinė plotmė paliekama Dievui, kosmologinė gamtos dėsniams, siela — Dievui, kūnas — tėvams. Bažnyčios istorija — Kristui, profaninė — žmogui. Padalos būtinės, bet jos prasmingos visumos, taigi pilnos tikrovės neatskleidžia. Tai didžiųjų klausimų mažasis sprendimas. Gi charizmatinis teologas nėra sąvokų kalėjas. Gamtinė ir antgamtinė tikrovės viena be kitos juk negali būti suprantamos.

5. Savo laiku T-das kalbėjo apie du tikėjimus, dvi religijas: žemės ir

dangaus tikėjimą, humanizmą ir krikščionybę. Žemės religija tiki žmogų, į pasaulį ir jų abiejų pažangą. Žemės religija šaukia žmogų tarnybai, pasiaukojimui, ateities apipavidalinimui. Gal būt, ir naujoji religija susimaišiusi savo dogmose (klaidinga filosofija) bet aiški savo siekimuose. Bendrojo gėrio pirmenybė prieš individo interesus, tikėjimas į žmogaus veiklos vertę ir galią, pagalba visoms mokslo šakoms — tai moraliniai siekliai. (Jūs, tokios religijos bruožus, pastebėsim marksistiniame judėjime). Žemės religijos išpažinėjų vizija apgaubia visą žemę, tikėjimu į ateitį. Tikėjimas į žemę baigiasi akligatvyje nes nepajėgia garantuoti pasauliui tikslo, nes ji neturi to kaltinio. Absoliutaus Asmens, kuris sugebėtų panaikinti žmogaus alienaciją (joks žemės rojus jos nepanaikina). Užtat žemės religija nusivylusiųjų tarpe, rodosi naujas tipas, reiškiąs kažką didesnio už pasaulį, už jo pažangą. Jis (naujas tipas) nebe išdidus Titanas, bet Jokūbas, besigrumias su Dievu. T-dai, atrodo, kad patys krikščionys gi parodo, pristato pasauliui apkarpytą Dievo paveikslą, siaurą, per mažą. Darosi įspūdis, kad Evangelija niekina pasaulį, tą pasaulį, kurį myli žemės religija, tą patį pasaulį, kurį sutvėrė amžinasis Dievas. Yra užtat tokių, kurie žemės tikėjimu persisunkę, palieka krikščionybę. Palieka ją ne dėl to, kad ji per daug, bet dėl to, kad per mažai reikalauja. Jie nepriima Kristaus, nes neatpažįsta jo paveikslė, to, ko jų širdys laukia ir ką garbina. Jie atmeta krikščionybę, nes jiems ji atrodo neužtenkamai didi, kad atsakytų jų dosniems troškimams. Jie

(Nukelta į 5 pusl.)

CHOOSE FROM

6% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$5,000 OR MORE—2 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 6.18%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5^{3/4}% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 OR MORE—1 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 5.92%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5^{1/4}% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 OR MORE—3 MONTHS TO
LESS THAN 1 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5% yearly
PASSBOOK SAVINGS
ADD TO OR WITHDRAW ANYTIME

YIELD INCREASES TO 5.13%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

PLUS:

- Deposits received by the 10th of the month, earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from date of receipt.
- On Passbook Accounts, interest paid to day of withdrawal.

Phone 847-1140



**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue at Sacramento / Chicago, Illinois 60632

(Atkelta iš 4 pusl.)

krypsta į tuos idealus, kurie atrodo aukštesni, grynesni, žmogiskesni. Gal būt, mes krikščionys aptamstom Kristaus veidą savo socialine neveikla, savo baiktumu, apatija, savo padalų filosofiją. Taip nejučiomis užleidom minties pasaulį marksistinei vizijai ir žemę — Lenino diktatūrai.

T-dinė vizija sujungia abu tuos tikėjimus. Jo krikščionybės interpretacijoje yra vietos ir žemės ir Dangaus religijai, žmogaus aspiracijoms ir Dangaus meilei. Jo filosofija panaikina dvasinio dualizmo agoniją. Protas T-do sintezė sujungia visą į prasmingą liniją. Jo meilė kviečia ne tik aprašyti žmonių žaidžius. Caritas verčia žemės planetos statyti gersnį pasaulį ir pirmiesiems mėsai į kiekvieną mūšį, vedamą žmonių labui. Mes judam šviesos link, tos šviesos, kurios ieško pasaulis. Jis nežino dar, kad toji šviesa, kurios jis trokšta, sklinda iš apreiškimo lapų. Kosminio Kristaus vizija ir yra atsakymas intelektualinės vizijos ieškančiam krikščioniui. Evoliucinė filosofija, atskleidžianti vystymosi tikslą, sugeba integruoti mokslą, pažinties surinktų duomenų mases.

6. T-do reformatoriaus pavyzdys reikšmingai kalba dabarties pirmūnams krikščionybėje. Jo įžvalga naujovėi, išikimybė tradicijai, meilė ir paklusnumas Bažnyčiai. Jis paliko išikimas Kristaus Bažnyčiai ir sau. Jis tylėjo, nes buvo reikalaujama, rašė, nes žinojo, kad turi pasauliui kažką naujo pasakyti. Jis suprato, kad nauja gali gimti tik iš seno, kad tiesos negalima skleisti, susilpninus arba sufalsifikavus tradicinį tikėjimą. Vos tik susilpnėjim tikėjime, tuoj pat šviesa prigesta mumyse, viskas aptemsta, yra, skyla.

Jis suprato, kad kiekvienas žmogus yra klystantis. Palikti sau vandenyno srovę, nuplūduriuotume negrįžtamai toli. Kristus Bažnyčioje (autoritetu) mus saugo. Bažnyčios, saugojamos lobiusu yra begaliniai daugiausia tiesos, negu mūsų visų filosofijose. Nors buvo priverstas tylėti, T-das suprato, kad laikas ir paklusnumas išnėsi į viešumą tai, kas yra nemirštama ir esmė krikščioniška jo idėiose, (kurios buvo papeiktos tuo laiku). Tik brandi asmenybė gali taip kalbėti. O tokio brandumo dabarties reformatoriaus taip trūksta.

Visi, kurie nori ir bando krikščionybę sumoderninti, turėtų rūpestingai pastidijuoti šio kilnaus jėzuito raštus ir gyvenimą. Reformatoriui atnaujintoji reikalinga ne tik užsidegimo bet svarbiausia minties gėlmės ir būdo kilnumo. Neturėtų taipgi pamiršti, kad minties pirmūnų, šauklių dalis sunki. Jie, kaip pirmosios karių voros, pakilusios iš apakus atakom, dažnai nušluojamos prieš ugnies. Bet jų dėka prasimuša kiti.

7. Dabarties žmogus pavargo, regis, nuo žodžių daugybės. Žodžiai skelbia tiesą ir meilę, žodžiai atskleidžia ir uždengia tikrovę, žodžiai nuskurdira ir praturtina. Žmogus užtat ieško gyvenimo liudijimo, o ne žodžių. T-das taip pat ilgėjosi naujo šventojo, kuris mūsų laikams duotų gryną krikščioniško gyvenimo formulę, kuris sujungtas Dievo ir žmogaus meilę, žemės ir dangaus religiją, kurio gyslose tekėtų dabarties kraujas ir širdyje degtų Dievo meilės ugnis, kuris kovotų žemės pirmūnų linijose.

Vargu ar šiandien yra geresnis modelis krikščionims intelektualams (mokslo žmonėms) kaip T-das. Jo mokslo įžvalga, jo tikėjimo šviesa, jo meilės paskata tokia pravarti. Jo teorija, jo asmenybė žėri viltim, tuo žmonių fakeliu, kurio mes taip reikalingi. Tos vilties, tos troškimo žaros taip reiklia šiandien krikščioniui. Visa T-do vizija — ištisa didžios ateities viltis — susijungimo laimėje su Omega.

(Pabaiga)



Pranas Gailius

Poetas gamtoje
iš parodos Čiurlionio galerijoje, Chicagoje

Žemaitis iš Paryžiaus

Prano Gailiaus parodos Čiurlionio galerijoje belaukiant

Ateinantį savaitgalį Chicagon sugrįžta dail. Gailius, meno pasaulyje įsipilietinęs Prano vardu. Jo pirmoji darbų paroda Čiurlionio galerijoje buvo surengta 1963 m. Pranas gimė 1928 m. Mažeikiuose. Čia mokėsi pradžios mokykloje ir gimnazijoje. Karo veiksmų atskirtas nuo savųjų ir ištumtas iš tėvynės, atsikūrė Vokietijoje. Pokario metais persikėlė Prancūzijoje. Gyveno Strasbūre. Vėliau, atvykęs į Paryžių, mokėsi tapybos pas garsųjį Fernandą Lagerę. Grafiką studijavo École Nationale des Beaux-Arts. Per pastarąjį dešimtmetį Prano darbai buvo rodomi Paryžiaus, Genevos, Goeteburgo, Koelno, Tokijo, New Yorko, Luxembourgio ir kitų miestų galerijose.

Prieš pora metų meno žurnale „Les Nouvelles de L'Estampe“, vertinant Prano iliustruotą Milašiaus poemą „La Mer“ (Jūra), be kita ko, sakoma: „Menininkas sukurė tai, ką nešiojo savyje nuo pat vaikystės. Jo kūrinys liūliuoja Baltijos bangų ošimas“. Gi Pranas viename laiške rašo: „Tėvynės vasaros, žiemos, ruduo ir pavasaris man yra likę įrašyti akyse“.

Chicagoje rengiamoje parodoje, be kitų darbų, bus išstatyti dvi liuksusiniai išleistos O. V. Milašiaus knygos „Lietuviška suita“ ir „Jūra“. Visas Milašiaus tekstas yra Prano grafiškai išrašytas ir kiekvienas lapas papuoštas grafičiais kūriniams.

Savo laiške Pranas rašo: „La Suite Lithuanienne arba Lietuviška siuita“ išliko į paviršų maždaug 1965–66 m. Nuo 1958 metų beveik išimtinai dirbau ant vario šalta adata arba kitais įrankiais. Atsiradus norui grafiškai išsakyti praleistus pavasarius ir vasaras prie Ventos kranto, ta mano varijė jau gana apvaldyta technika nenorėjo pasiduoti ir lyg šiaušėsi ir nesutiko su tokia tema. Laukiau, pašiau projektus, vis negalėdamas prieiti prie vario. Tokiai padėčiai esant, atėjo pas mane vienos galerijos savininkas. Apžiūrėdamas darbus, susižavėjo mano padarytu plakatu rengiamai parodai Genevoje, kuris buvo atliktas linoleume, naudojant mišrią techniką. Jis man patarė sukurti daugiau tokių grafičios darbų. Pagalvojau ir man staiga prieš akis atsivėrė visa Lietuviškos suitos idėja. Pradėjau dirbti. Mano galvojimu, ši tema turėjo sudaryti žemaitišką, kaimišką išpūdį. Milašiaus parašytose dainose, nors ir prancūzų kalba, buvo išgautas gilus liaudiškumas. Įdant tekstas grafiškai neišsiskirti nuo iliustracinių darbų, nutariau jį įrašyti lygiai kaip iliustracine

grafiką. Ir tai sudarė vienumą ir stačiai brolišką dialogą tarp teksto ir grafičios. Ta knyga yra tikras mano rankų darbas. Pirmą sykį ji buvo parodyta 1967 m. Goeteburge, Švedijoje. 1968 m. Paryžiuje ir vėliau kitose vietose. Ji turėjo didelį pasisekimą ir sudomino ne tik bibliofilus, bet ir grafičios, savo visiškai nauja technika. Nuo to laiko keli meno kritikai mane laiko „lietuviškai abstrakčiu“ dailininku.

„Po kiek laiko sumaniau sukurti knygų seriją (keturių elementų seriją), kurioje būtų pavaizduotas vanduo, ugnis, žemė ir oras. Pirmą knygą vėl pasirinkau Milašiaus tekstą — poemą „Jūra“. Milašiaus tekstas yra nepaprastai gražus. Knygą sukūriau pajūryje. Kiekvieną rytą, dar prieš saulės tekėjimą, eidavau prie jūros kranto ir deklamuodavau Milašiaus poeziją. Deklamuodavau garsiai, perreklamdam bangų šniokštimą. Sugrįžęs pašyždavau ir raizydavau. Vėliau reikėjo viską atspausdinti. Neduok Dieve, kiek to darbo! Tačiau nesigailiu.“

„Milašius prancūzų literatūroje turi gili autoriteta. Jis nėra labai populiarus, bet gerbiamas. Jeigu jo poezijos nebūčiau suradęs prancūzų literatūroje, tai, gal būtų, ir tų knygų nebūtų buvę. Milašiaus poezijoje yra kažkas tokio, kas, nors ir išreiktas prancūzų kalba, mums yra labai patraukiantis ir artimas. Antrajai elek-



Pranas Gailius Incabloc VII
iš parodos atidardomos Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, gegužės 11 d. (penktad.), 8 val. vak.

mentų knygai „Ugnis“ bus irgi panaudotas Milašiaus tekstas. Ji bus spalvota. Manau ją užbaigti šių metų pabaigoje“.

Gegužės 11 - 20 d. Čiurlionio galerijoje bus išstatyta Incablocų ir Kamerbloko serija. Prano žodžiais, į juos reikia žiūrėti kaip į koplytstulpius, Lietuvos pakelių kryžius. „Mano ambicija, sako Pranas, su liaudies menu pasiekti to, ką Bartokas yra padaręs muzikoje arba Lorca poezijoje.“

Paprašytas paryškinti Incablocų kūrybą, Pranas taip parašė: „Nemažai šios serijos darbų yra atlikti raudona fone. Prieš maždaug penkerius metus pašėlusiai skaudėjo dantį. Reikėjo eiti pas dantistą. Šiek tiek apgydžius, norėjau jam atsilyginti. Pinigus nerpiamė ir pasiūlė užtepti mane ir išsirinkti vieną darbą. Po poros dienų užėjo ir paprašė sukurti paveikslą, kuriame dominuotų raudona spalva. Prižadėjau pamėginti. Sukūriau vieną, paskui kitą ir t. t. Mano paletė ėmė raudonuoti. Tuose Incablocuose kartais prieinu prie tokio raudono, kad net baisu. Tačiau Jūs nesibaidykite ir nepamirškite, kad lūpos raudonos, vyšnios raudonos, rožės raudonos, daug studijavusio inteligento akys yra raudonos. Raudonas yra saulėlydis, raudoni Prano Incablocai. Daug kas yra raudonos spalvos... o komunistų partijos balsavimo propagandinis plaktas šiais metais Paryžiuje buvo mėlynos spalvos“.

Prano darbų paroda atidardoma gegužės 11 d., penktadienį, 8 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Rengia „Margutis“. Ateikime pasižiūrėti ir susipažinti su bohemiškame Paryžiuje gyvenančio ir žemaitišką liaudiškumą savo širdyje išlaikiusio dailininko pasiekimais.

p. ptr.

MIRĖ RAŠYTOJAS CARLTON

Rašytojas Henry F. Carlton, autorius apie 3,000 skriptų radijo vaidinimams, Radijo rašytojų gildos pirmininkas, mirė New York'e, turėdamas 80 m. amžiaus. Yra dėstęs anglų kalbą Northwestern, New Yorko ir Missouri universitetuose.

UGDO NOBELIO LAUREATUS

Tarp gavusių Rockefellerio fondo paramą yra daugiau kaip 25 asmenys, laimėję Nobelio premijas.

DR. SABIN PASITRAUKIA IS LABORATORIJOS

Polijo skiepi išradėjas dr. A. Sabin, sulaukęs 66 m., pasitraukė į pensiją, išdirbęs laboratorijoje 46 m.

Poetai prie Šiaurės jūros

(Atkelta iš 3 pusl.)

1928) nes jo poezija sklaidina aliteracinių saskambių, onomatopeinių efektų, kristalinių įvaizdžių. Ostajen, kaip ir daugelis kitų rinkinio poetų, nevartoja skrybės ženklų.

Jautis su vežimu žengia nerangius žingsnius rūke nepamiršdamas vežamo vežmo ritmo

(Iš „Rudens vaizdo“, 33)

Itin gražiu palyginimu jis pavaizduoja kaimą: „kelio ir upės kylio / tuštumoje kaimas atrodė / tarytum laivas ką tik / išmetęs inkarą“ (36).

Išpūdingai atlikti H. Marsman (1899 - 1940) eilėraščių vertimai. Šis poetas kondensuotai, svariu sakiniu ir likiminiu mostu primena mūsų K. Bradūną eilėraščiuose „Lex Barbarorum“ ir „Sargyba“.

Gyvenimo dinamizmą su amžinybės idėjomis suriša Karel Jonckheere (1906). Jo tirstuose, idomiuose eilėraščiuose „Kraujo transfuzijos pasakėčia“ ir „Pratimas prie amžinybės“ yra ritmo ir kalbos nelygumų, bet vertėjų gerai pavyko išvesti „Apykaitą“.

Mūsų Mykolą Vaitkų primena Johan Daisne (1912), rašąs tradiciniais ketureiliais trijų asmeninę lyriką su filosofinėmis intonacijomis.

Kasdienybės, samojų ir poetinės išminties puikioje Cees Buding' (1919) poezijoje. Tai tikrai nuotaikingas poetas ir nelengvai verčiamas. Tuo tarpu Albert Bontridder (1921) poezijoje atsiskleidžia siurrealistinė fantasmagorija. Poetinės kalbos žemiškumą teigia Geprit Kouwenaar (1923), kalbėdamas niūriu, neornamentuotu mūsų epochos vaizdą.

Vienas iš pagrindinių rinkinio poetų, yra Lucobert (1924), kai kur savo paralelinių vaizdų skale priartėjęs prie Walt Whitmano. Versdama Lucobert „Muzikos rudens“, vertėja gabiai perteikė formos bangavimą, su išpūdingai skambančiu refrenu „ausie klausyk“. Gerai išvesti ir kito žymaus poeto Hans Andreus (1926) eilėraščiai. Ar ne žavingas posmas:

Ir taip aš vienas ir gulėdamas dainuoju,
švelniai dainuoju spinduliams šviesiems
Ir visiškai laimingas aš tik pakartoju
giesmes šviesos ir šilumos visiems.
(Gulint saulėje, 119)

Šiuolaikinės nederlandų poezi-

jos avangarde, kuris prasidėjo penkiasdešimtmetyje, skamba aštrūs disonansiški tonai. Niūrus karo ir pokario įvaizdžiai maišosi su protesto šauksmu. Šiuo atveju nederlandų poetai neatsilieka nuo kitų tautų eiluočių. Daug visokių klyksmo ir žiunkų cypimo Vyrauja „homo homini lupus“

est“ nuotaikos. Ir pačia kalba suabejojama — „tušti žodžiai, žodžiai iš dulkių“ (Kouwenaar).

Avangarde išsiskiria poetas Hugo Claus. Charakteringi ir Ellen Warmond (1930), Hedwig Speijers (1935), Hans Lodeizen (1924 - 1950), Jos Vandelloo (1925). Nėra pačio radikaliausio Simon Vinkenoog (1928), atstovaujancio nederlandų protesto

(Nukelta į 6 pusl.)

Cosmos Parcels Express Corp.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, slūciant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANCAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGITS, INC.

prima užsakymus dovanų pažymėjimams, automobiliams, baldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistrams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitoms dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 MADISON AVENUE

(tarp 51 ir 52 g-vės)

Floor 21st

NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

NEW YORK, N. Y. 10003, 45 Second Avenue	Tel.: AL 4-54566
NEW YORK, N. Y. 10011, 135 W. 14th Street	CH 3-2583
BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO, Ill. 60608, 3333 So. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4885
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W.	GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. 48121, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue	246-9473
LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St.	FO 3-8569
LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard	LO 2-1446
NEWARK, N. J. 07106, 698 Sanford Avenue	373-8763
PASSAIC, N. J., 176 Market Street	GR 2-6387
PATERSON, N. J. 07505 — 60 Broadway	Tel. 345-2028
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th St.	Tel. PO 3-4818
PHILADELPHIA, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	Tel. GL 5-9586
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn., 905 Bank Street	PL 6-6766
WARREN, Mich. 48092, 29200 De Quindre, 1/2 Block North of 12 Mile Street	Tel. 751-6760/1
WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.	Tel. 441-4712
WORCESTER, Mass. 01610, 144 Millbury Street	SW 8-2868
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440
IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue	374-6446

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išeina ir nebegrižta. Jūsų doleriaus reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugioj vietoj ir augšti nuosimėnai auklės naują dolerių šeimą. Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba.

Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%	5 1/4%	5 3/4%	6%
Regular Passbook Account	90 Day Passbook Accounts	\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 yrs.)	\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 yrs.)



CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Su Jaques Maritain atsisveikinant

JUOZAS PRUNSKIS

Po visus pasaulio kontinentus pagarsėjęs filosofas, neotomizmo patriarchas, Jacques Maritain, jau sulaukęs 90 metų, mirė bal. 28 d.

Jo filosofijos kryptį gerai pažįda jo paraiškimas — Žmonių mintys gali derintis su dabarties pasaulio reikalavimais, tik besiderindamos su katalikyste. Kuo žmonių žvilgsniai bus labiau pakelti, tuo bus platesni horizontai... Pirmą negu šauksime į šventą revoliuciją, turime šaukti žmones prie šventumo ir meilės, šaukti juos prie Kristaus. Štai ko reikalauja mūsų laikai... Pasauliui reikia šventųjų.

Auklėtas protestantizme

Maritainas gimė Paryžiuje 1882 lapkr. 18 d. Jo tėvas buvo advokatas, o motina — žymaus valstybininko Jules Favre dukterė. Nors tėvas buvo katalikas, bet sūnias auklėjo prie šventumo ir meilės, šaukti juos prie Kristaus. Štai ko reikalauja mūsų laikai... Pasauliui reikia šventųjų.

Atsivertimas į katalikybę

Jacques ir Raisa susituokė 1904 m., ir netrukus išsivystė jų labai šiltesnys santykiai su keistuoliu, bet genialiu rašytoju Leon Bloy. Daugiausia jo idėjų dėka Maritainai po ilgų metų nevaisingo intelektualinės ramybės ieškojimo tapo katalikais ir 1906 m. birž. 11 d. buvo pakrikštyti.

Dabar Maritainas įniko į šventųjų ir miestikų studijas, bet vis pasiliekdamas susidomėjęs gamtamokslu ir eksperimentiniais ieškojimais. Gavęs stipendiją, jis dvejus metus Heidelberge studijavo biologiją pas žinomąjį Hans Driesch, Haekelio mokinį, neovitalizmo kūrėją. Maritainas buvo pirmasis ta neovitalizmo teoriją pasakė bes Prancūzijoje, žurnale "Revue de Philosophie".



Jacques Maritain (1882 — 1973. IV. 28)

Jau Heidelberge, o vėliau Versalyje, Maritainas, vadovaujant dominikonui Olerissac, ėmė gilintis į Šv. Tomo filosofiją. Dabar jis įsitikino, kad katalikybėje rado ne tik religinę tiesą, bet filosofiją, kuri gali būti jam kelrodžiu jo spekulatyviniame mąstyme. Jis apsisprendė, kad toliau jo paaukimas bus skirtas tomistinė filosofijai, jos principų švietose sprendžiant naujas dabarties gyvenimo problemas. Jo mąstymas įgijo gilią religinę, moralinę charakterį, ir jis techninės kultūros atžvilgiu galėjo pasakyti:

Isigilines į Šv. Tomo filosofiją

— Ir technika, ir mašinos yra geras dalykas, taigi tuos atsilikėlius, kurie norėtų technika ir mašinas atimti, turėtume papeikti. Tačiau, jeigu mašina ir technika nėra pažabotos ir žmogaus valiai pajungtos, tai yra — kada jos nėra griežtai ir visiškai palenkios religinei etikai, žmonija tikrai pražuvusi.

Jis pajėgė abudu vertinguoju

pasauliu — technikos ir religijos — jungti į darnią sistemą. Žinomas jo pareiškimas:

— Modernioji dvasia yra kartu ir Rousseau dvasia ir mani-cheistinė dvasia. Gamtos garbinimas ir jos neapykanta kartu iš abiejų pusių puola. Evangeliją, Malonės dogmą gi kryžiaus aukštumoje suderina tai, kas apgaulingu apraiškų erityje atrodo kaip širdį plėšas prieštaravimas.

Profesorius ir autorius

Maritainui buvo atviros durys dėstyti filosofiją aukštojoje mokykloje, bet bijodamas, kad jis antikerikališko persunktoje valstybinėje švietimo sistemoje nebus laisvas skelbti savo naujai atrastą krikščionybės filosofiją, pasirinko darbą Prancūzijos leidyklose ir dėstydamas Šv. Stanislovo kolegijoje. Kartu pradėjo skelbti savo studijas moderniosios minties srityje, savo žurnalų straipsnius vėliau surinkdamas į leidinį "Antimoderne". Po to sekė jo paruošta Bergsono filosofijos kritika.

Pakviestas dėstyti Katalikų institute (1914), jis ėmė drąsiai skelbti neotomizmo principus, pasisakydamas prieš Bergsono metafiziką, prieš Kartezijaus "prancūziškąją filosofinę nuodėmę" ir prieš vokiškojo idealizmo filosofiją, kurią jis laikė kita nacionaline nuodėme.

Didžiojo aktyvumo laikotarpis

Maritaino posūkis į katalikybę turėjo plačios įtakos prancūzų minties pasaulyje. Visų pirma jo artimieji draugai Peguy ir Pichari tapo katalikais. Prancūzijos vyskupai jam pavedė paruošti filosofijos vadovėlių seminarionams. Iš čia susidarė jo "Filosofijos įvadas". Dabar prasidėjo Maritaino didžiojo aktyvumo laikotarpis, pasireiškęs gausiomis knygomis, kursais, paskaitomis studijinių grupių steigimu, parama Tomistų draugijai. Jis paruošė logikos vadovėlį ir vedė intriguojančias filosofines diskusijas Bergsono, Dekarto, Aristotelio mokslo temomis. Šalia to jis buvo redaktorius žymios prancūzų leidyklos Plon filosofinių veikalų, ir jo globoje išėjo tokie veikalai, kaip Berdiajevo, Gheono raštai. Panašią knygų seriją jis vedė Desclée leidykloje ir net JAV-se (Golden Measure Books).

Intelektualinio pasaulio pažiba

Maritaino minties kryptį gerai pavaizduoja veikalas, ir net jo pavadinimas: "Primaute du Spirituel" (Dvasingumo primatas), berods amerikiečių vertime tas veikalas išleistas pavadinimu "The Things that Are not Caesar's". Maritainas tapo intelektualinio pasaulio pažiba. Jis tapo paskaitininku Liuveno, Genevos, Milano, Vokietijos, Airijos, Anglijos, net Chicago, Columbijos, Princetono universitetuose, Maritainas vertino tomizną, bet buvo savarankus filosofas.

Maritaino įtaka lietuviams

Jis turėjo įtakos net ir į mūsų prof. šalkauskį bei į eilę jaunų lietuvių mintytojų, besirūpavusių apie Naująją Romuvą, XX Amžių bei Teologijos-filosofijos fakultetą.

Po visus pasaulio kontinentus, išversti į daugybę kalbų, pasklido jo veikalai įvairiomis filosofinėmis, kultūrinėmis temomis, kaip: Menas ir scholasticizmas, Krikščionio žvilgsnis į žydų klausimą, Prancūzija, mano šalie, įvadas į logiką, Laisvė moderniajame pasaulyje, Malda ir intelektas, įvadas į metafiziką, Religija ir kultūra, Scholasticizmas ir politika, Mokslas ir išmintis, Mąstymai apie kultūrą ir laisvę, Trys reformato-

riai, Tikrasis humanizmas, Gyvoji šv. Pavolo mintis, Civilizacijos sutemos, Auklėjimo kryžkelės, Krikščionybė ir demokratija, Humanistinės politikos principai, Asmuo ir bendrasis gėris, Žmogus ir valstybė, Mąstymai apie Ameriką ir daug kitų.

Paskutiniu metu jis buvo pamėgęs gyventi susikaupimo dienas vienuolyno prieglobstyje.

Vienintelė nemeluojanti širdis..

Ir visuose tuose veikuose ryškiai krikščionybės meilės idėja. Jis rašo:

— Pasirinkti savo emblemą širdį yra dedikuoti save vienintelei širdžiai, kuri nemeluoja ir kuri yra apsupta erškėčių.

— Šventumas nėra tai žmogaus gyvenimo paneigimas. Šventaisiais yra buvę karaliai, menininkai, kalbėtojai, daktarai, kunigai, dailininkai, poetai. Kodėl jais negalėtų būti ir beletristai?

Jis buvo skaidrios nuomonės apie meną, savo veikale Menas ir scholasticizmas rašydamas.

— Menas yra pagrindinė būtinybė žmogui... Menas moko žmones dvasios malonumų, ir kadangi jis pats yra jautrus ir pritaikytas jų prigimčiai, menas yra labiau pritaikytas vesti žmones į tai, kas yra kilnesnio. Natūraliame gyvenime menas, taip sakant, vaidina tą patį vaidmenį, kaip malonė dvasiniame gyvenime — jis iš tolo ruošia žmonių rasę kontempliacijai, dvasiniam džiugumui, kuris prašoka visus kitus džiugumus.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai, pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

SPECIAL DABAR UŽSAKOMI AUTOMOBILIAI Į LIETUVĄ

PILNAI GARANTUOTA Greičiausias pristatymas

PASIRINKITE IS SIŲ NAUJŲ MODELIŲ:

ZHIGULI VAZ 2101 US \$3520.00

NAUJAUSIAS PAGERINTAS EXPORT MODEL ZHIGULI VAZ 2103 US \$4036.50

FURGON STATION WAGON US \$3881.25

EXPORT MODEL MOSKVITCH 412 IE US \$3570.00

MOSKVITCH 408 IE US \$3285.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 US \$2250.00

REIKALAUKITE SPECIALIAUS BIULETENIO SU AUTOMOBILIŲ PAVEIKSLAIS

Užsakykite Dabar Užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

MES TURIM 24 METŲ PATYRIMĄ ŠIAME BIZNYJE IR TAIP PAT TURIM TUKSTANCIŲ PATENKINTŲ KLIENTŲ.

Poetai prie Šiaurės jūros

(Atkelta iš 5 pusl.)

arenoje amerikiečių Allen Ginsberg balsui. Aplamai knygos atrankoje poetė stengėsi išlaikyti plačiau mėgiamą tradicinę liniją, sugebančią protesto jausmą paversti ramia estetika.

Kaip ir kiekvienoje tokio pobūdžio knygoje, ir čia randame silpnųjų vietų. Pasitaiko, kad eilėraščių eilutė suglemba nelietuviškos frazės, kaip atsitiko su Jan Vercammen eilute: "paskui lėtai jie krinta, kaip išdžiūvę / saulės šviesoje, griuvėsiai lyg seni aukšnio miesto". Neaišku. Kai kur neorganiški sutrinka skandavimas ir ritmas: Eil "Sudie" pirmame posme (91), "Rudens dialoge" (53) ir šiaip neblogame vertime "Krito netinkamas žodis" (59).

Neįvykusį posmą randame "In memoriam..." eilėraštyje. (99).

Pasitaiko ir ištisų eilėraščių, kuriuose, mano manymu, negali-

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629
Tel. Prospect 6-8998

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
AURELIA DAINOS	A. Jaratė Paukštelis	(Stereo) \$5.00
DAINOS LIETUVAI	Aldona Stempuzienė	(Stereo) 7.00
GINA CAPKAUSKAS dainuoja LIETUVIŲ TAUTINIĄ SOKIĄ	Salomėja Čerientė	(Mono) 6.00
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYCIOS VAIKŲ PASVENTINIMO ISKILMĖS OI, TOLI, TOLI...	(Isleido L. Bendr. Kultūros Fondas)	(Stereo) 5.00
JŪREIVIŲ KELIAI	(Isleido Liet. Vyčiai)	5.00
RADIO VAKARUSKININKŲ DAINUOJA SILVOS MARIJOS KOPLYCIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI ŽIRGINELIAI	Philadelphijos Lietuvių choras "Viltis"	(Stereo) 6.00
DAINOS GRJŠIM, GRJŠIM AKVARELE ŽIBURĖLIS MUZIKA FRANZ LISZT	Modernūs kūriniai, atliekami Tamošino orkestro ir solistų (S. Barcus)	5.00
KETURI AUTORAI: Poezija ir proza: LITERATŪROS VAKARAS	A. Trečiokas	5.00
SEK PASAKĄ ŽUKIS PUKIS RINKINYS 25	Kvartetas Viltis	(Stereo) 5.00
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	6.00
LIETUVOS SENOS IR NAUJOS DAINOS	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	(Stereo) 6.00
LIETUVOS ATSIMINIMAI (Jubilėjaus proga)	Pianistė Julija Rejauskas	5.00
SUK, SUK RATEL!	III-sis	5.00
MES ZENGIAM SI DAINA	IV-sis	5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	Laima Rastenytė	5.00
DAINUOJAM SU LEONE	Grigaitytės ir Tijūnelių šeima	5.00
DAINOS IR ARIJOS	A. Dvariono muzika	5.00
AIDUTES DAINUOJA	A. Sabaniaskas dainuoja	5.00
VASARIO 16. LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBES 50 METŲ MINEJIMAS	P. Dédé-Crauzinis-Volteraitė	5.00
	Karo muz. orkestras ir kiti	(Mono) 5.00
	Stasė Klimaitė	(Mono) 5.00
	Algerd Brazilis ir Zibuoklės	(Stereo) \$5.00
	Lietuvos Valstyb. Radio Ansamblis	(Stereo) 5.00
	Brazis, Zibuoklės, Juodytė	(Stereo) 5.00
	Vilniaus Tautinis choras ir solistai	(Stereo) 5.00
	New Yorko Vyryų oktetas	(Stereo) 5.00
	L. Juodytė ir gitara	(Hi-fi) 5.00
	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi) 5.00
	Janina Nomeikaitė-Armonienė	(Stereo) 5.00
	Vadovauja Alice Stephens	(Stereo) 5.00
	L. Strukas, Zibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo) 5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksą mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781 (778-2781)

TVOROS, LANGAI, DURYS

STOGELIAI, RINOS, APKALIMAI (Siding).

SOUTHWEST FEDERAL SAVINGS
for all your savings needs
3525 W. 63rd Street, Chicago
Phone — 436-4600

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visais mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

Frank Zogas, President

5%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

6%
2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4646 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

6%
2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

Kultūrinė kronika

Premija už vertimus

Lietuvių rašytojų kūriniais plačiau pasaulyje pasidomėti Lietuvių rašytojų draugija skelbia PETRO VARKALOS vado literatūrinę premiją.

Premijos nuostatai

1. Premija skiriama už lietuvių rašytojų - jos prozos kūrinių - romanų, novelių rinkinių, dramų, arba jo suredaguotą ar išverstą lietuvių prozos antologiją, pasirodžiusius 1974-1976 metų angli kalba.

2. Premijos dydis — 1000 angli svarų (apie 2500 dol.). Jos iniciatorius ir mecenatas Petras B. Varkala, Purley (Surrey), Anglija.

3. Komisija premijuotam veikalui atrinkti skiria Lietuvių rašytojų draugiją. Be trijų LRD narių, išsamiai pažįstančių literatūrą angli kalba, komisijoje dalyvaus bent vienas lietuvis, tos srities specialistas, ir premijos mecenatas.

4. Premijuojamas verstinis veikalas turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) Jis turi būti literatūriškai vertingas.

b) Jo autorius gyvenęs laisvajame pasaulyje.

c) Jo leidykla pakankamai žinoma, kad būtų garantuota veikalui žymiosios spaudos recenzijos ir bent vidutinis tiražas.

5. Nerašius premijuotino veikalą, komisija gali minėti premiją paremti jau išvesto literatūrinio atžvigiū vertingo rankraščio išleidimą žinomoje leidykloje, jei tokios paramos leidykla reikalauja.

6. Nei premijuotino, nei remtino veikalą neradus, premija atidedama 1977-1979 metams.

Perrinkta Lietuvių rašytojų draugijos valdyba

Lietuvių Rašytojų draugijos



Pranas Gailius

Deus ex machina

Is parodos, atidaromos Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, gegužės 11 d. (penktad.) 8 val. vak.

valdyba slapto balsavimu perrinkta antram trimečiui: Leonardas Andriejus — pirm., Algirdas Landsbergis — vicepirm., Leonardas Žitkevičius — sekr., Jurgis Jankus — išd., Nelė Mazalaitė — valdybos narė. Valdybos nariai kandidatai: Ona Balčiūnienė (O. Kaudronė), Albinas Baranauskas, Danguolė Sadūnaitė. Revizijos komisija: Kotryna Grigaitytė, Pranas Naujokaitis, Stepa Zobarskas. Rinkimai vyko kovo mėnesį.

Carmen dar ir ši savaitgalį

Chicago Lietuvos operos šiemetinis sezonas baigiasi ši savaitgalį. Bizet operoj "Carmen" šiandien 8 val. vak. titulinę rolę dainuoja Aldona Stempužienė, o rytoj 3 val. popiet — Roma Mastienė. Spektakliai vyks Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Marquette Parke, Chicagoje.

Kultūrininkas, nepriklausomybės akto signataras

Spaustuvininkas, daugelio knygų leidėjas, nepriklausomybės ak-

to signataras Saliamonas Banaitis mirė 1933 m. gegužės 4 d. Kaune. Šiemet minime 40-tas jo mirties metines. Suvalkiotis, mokėsi Marijampolės gimnazijoje ir Petrapilio buhalterijos ir komercijos kursuose. Dar spaudos draudimo metu talkino Varpo ir Ūkininko redakcijoms. Spaudą atgavus, 1905 m. suorganizavo spaustuvių Kaune, kur išleido iki pusantro milijono egzempliorių lietuviškų knygų ir ligi 2 milijonų lietuviškų laikraščių numerių. Daugiausia spausdino Sv. Kazimiero draugijos leidžiamą Draugiją, Ateitį, Vienybę, Pavasarį, Lietuvaitę, Garsą, Viensėdį, Bažnytinę Apžvalgą, Kauno Žinias, Lietuvos Mokyklą. Savo spaustuvių vėliau perleido Sv. Kazimiero draugijai, ir ji buvo pavadinta Šviesos spaustuvių. Vokiečių okupacijos metu gavo leidimą steigti pirmą Lietuvos Saulės (vėliau Aušros) gimnaziją ir pats Kaune

įsteigė 12 prad. mokyklų. Dalyvavo 1917 Viiniaus konferencijoje, talkino organizuojant savanorių kariuomenę. Organizavo Lietuvos žemdirbių sąjungą ir leido jos organą Žemdirbių Balsą. Buvo vienas Prekybos ir pramonės banko steigėjų. Iš spaudos išėjo jo paruoštos Japonų pasakos. Jo sūnus Kazimieras Viktoras (mirus 1963 m.) buvo mums žinomas kompozitorius, sukūręs operą Jūratę ir Kastytį, kuri dabar Lietuvos operos įrašyta į plokštes (jp).

Lietuvis rušia mokslinę programą televizijai

Dr. Robertas L. Lorinskas, gyvenęs 6147 S. Kildare, Chicagoje, įrašo 1 filmus 30 kolegijos kursų paskaitų administracijos temomis. Tos paskaitos rudenį bus perteiktos televizijos WTTW stoties 11 kanalu. Televizijoje prog-

ramos bus duodamos 18 savaitių, aptariant JAV kultūrą ir teisingumo sistemą, policiją ir policininko asmenį, teisminę ir kalėjimų sistemą. Dr. Lorinsko kursas bus panaudotas daugely JAV ir karinės televizijos stočių. Cikagiečiai galės už tą kursą gauti kreditus Southwest ko'legijoje, 7500 S. Pulaski. Dr. Lorinskas dėsto Chicago policijos akademijoje. Jis yra vienas iš redaktorių knygos "Psychology and Police" ir vienas iš autorių veikalo "The Ethnic Factor in American Politics". Yra mokėjęs Tilden aukšt. mokykloje, Southern Illinois universitete, o filosofijos doktoratą

iš politinių mokslų yra pasiekęs Sunset Drive, Hot Springs, Ark. Georgijos universitete. Jis taip pat yra viceprezidentas Lietuvių-amerikiečių policijos tarnautojų sąjungos.

• Prof. Pranas Skardžius, lig šiol gyvenęs Washington, pakeitė adresą. Dabar adresas toks: 117

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida

Galima pirkti dalimis ir išmokėtina! SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

MES TEBEMOKAM

6% už 2 metų

Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5 3/4% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

Open Mon. 9 to 8, Tues., Thurs., Fri. 9 to 5, Sat. 9 to 1. Closed Wed

SAINT ANTHONY SAVINGS

1447 So. 49th Court Cicero, Ill. 60650 TEL. — 656-6330 Joseph F. Gribskas, Executive Secretary

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIIZIJOS RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIIZIJOS APARATAI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJONAS VISTA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

Tel. 476 - 2345

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RTpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1133-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Filmų įvairumai

Kriminalinio seklio nuotyčiai senoviniu stiliumi

STASĖ SEMENIENE

"THE LONG GOOD BYE"

Yra kaip tik toks filmas, kokio žiūrovas tikisi, kai jis susuktas su humoru, o taipgi su pasitikėjimu, kurį geras režisierius rodo, išgaudamas kas svarbiausia.

Robert Altman surežisavo filmą pagal Raymond Chandler kriminalinį romaną — seklio pasakojimą.

Tik visa "bėda", kad to pasakojimo čia nesijaučia. Altmano visi filmai yra tokie. Jie yra daugiau patyrimai, įausminė išraiška, improvizuotos riekės iš paties gyvenimo. Altman yra pareiškęs spaudoje, kad jis nori, jog publika jaustų jo filmus, net nebūtinai juos suprastama. Jo teigimu, žiūrovai tikrai nesuprato "M*A*S*H", ir tai buvo tikroji priežastis dėl tokio nepaprasto filmo pasisekimo. Altman ir vėl įrodė, kad, paėmus gerą knygą, galima padaryti visai skirtingą filmą, o rezultatai bus vis tiek geri.

Filmo svarbiausias veikėjas yra seklys Philip Marlowe (Elliott Gould), kuris nori įrodyti, kad jo geras draugas (Jim Bouton) nenužudė savo žmonos ir pats nenužudė.

Seklys Marlowe yra lojalus, bet kvailokas prietelis. O jo se-

nas draugas įklampina jį į žmogų žudystę ir gangsterių pinkles. Policininkai tyčiojasi iš jo, o graži blondinė (Nina Van Pallandt) prašo jį ištraukti jos milžiniška, gabų, bet alkoholišką vyrą — rašytoją iš slėpnapročių sanatorijos, vedamos šarlatano gydytojo.

Turinys kvailokas, kaip dažnai būna kriminalinių romanų.

Altman pasirinko pagerbtį Chandlerio keistą, melancholišką dvasią, išvystydamas savo paties stiprumą kaip režisieriaus: jis sukuria Los Angeles putojančią atmosferą, lyg liūdną, vešlų sapną, pilną paplūdimio namukų ir miglotų, tamsių gatvių. Ir, lyg jam nepakaktų to didiesčio, jis nuolat išsitenkia į Meksiką trumpam, karštam sezonui.

Aktorių sąstatas geras su Gould priešaiki. Sterling Hayden sugrįžta ekranan alkoholio autorius rolėje. Gi Nina Van Pallandt, olandė, tituluota baronienė, gyvenime išgarsėjusi ir ekranan patekusi JAV-ėse per Clifford Irving skandalą (Europoje dainavusi su savo buv. vyru ir vaidinusi filme) pademonstravo, kad gali vaidinti, savo išvaizda konkuruoti su žvaigždėmis.

Filmas tik vyresniems kaip 17 m.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

6% Mokamas už dveju metų Certifikatų sąskaitas. Minimum \$5,000.00

5% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.

PINGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

PIRMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.
ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.
ŠESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

VASARVIETĖ "DAINA"

Cape Cod "Old Silver Beach" W. Falmouth, (Mass.) prie šiltos Golfo grovės, švarus ir pats maloniausias pa'uris. Rami ir poilsini geriausia vieta. Patogiai ir gražiai įrengti kambariai, geras maistas ir nuosirdi bei šeimyniška ap'inka. Taip pat gaminamas Dietinis maistas ir atsiųžvelgiama į svečių pageidavimus. Motorinė valtis graži ir geras žūklavimas. Kaina priinama. Galima patiems gamintis maistą.

Svečiai norintieji ramiai ir maloniai pailsėti, pasimaudyti šiltam Atlanto vandenynė, prašomi skubiai siųsti užsakymus:

Sav. A. Daukantienė-Moriarty
124 Bellevue Rd.
Squantum, Mass. 02171



SPYGLIAI IR RYGLIAI

REDAGUOJA DR. S. ALIŪNAS

DARBAS IR ŠVENTĖS

Jeigu nebūtų švenčių, anot to teisybės sakytų, žmogus neturėtų progos pavargti, o jeigu nebūtų šokiadienių, žmogus neturėtų kada atsigausti ir, pagaliau, nuo įvairių persivalgymų ir persisveikataimų išgydyti. Bet taip yra tik šiame praeityje, kapitalistiniame pasaulyje, gi visai kitaip yra ten, kur žmogus išgelbėtas nuo kapitalo vergijos. Va, tenai tokios šventės tiesiog žmogų džiugina, maždaug kaip ir vokiečių koncentracijos stovyklos, daro žmogaus gyvenimą saldu.

Kapitalistiniame pasaulyje visi šventės Velykas. Na, net po keletą dienų kiti nedrįso, tiesiog gadinosi žmonės ir lašiniams apauginėjo, bet gi Didįjį šeštadienį mūsų tarybinėje tėvynėje nuo to buvo žmonės išgelbėti. Ir štai kodėl tokia laimė, mat, šimt lygiai per Velykas išpuoė Lenino gimtadienis. Todėl gi darauo Lietuvos žmonės išpuoė Didįjį džiaugsmas. Visa Sovietų Sąjunga, su visais jauncomaisiais broliais savanoriais, tiesiog džiaugsmo apimti, šiojo tą šeštadienį dirbti nemokamai. Visi su entuziazmu, su džiaugsmu, tiesiog galėtų pavydėti to džiaugsmo lietuviškieji ir angliskieji liberalai. Veržėsi visi nemokamai darban, kad tik tam Leniniui, per Velykas gamtiam, būtų linkmiai. Kai ten kokiuose supuvusiuose kapitalistiniuose kraštuose už šeštadienį ar sekmadienį reikalaujama užmokėti pusantro ar pustrėčio karto daugiau, laimingi tarybiniai alsuotojai dirbo nemokamai. Kelia nuostabą žmonių vėrimasis prie darbo. Štai, kokius stebuklus daro Lenino gimtadienis, žmonėms net pinigų troškimas išdžiūvo nuo didelės komunistinės laimės. Net ir mėsai mėdžiam, laimingi žmonės didingosios partijos garbei giedoję:

Šitas mėsas ne eilinis,
Šimtmetis, lenininis.

Nuostabūs laimėjimai užvaldė šalį, kurioje žmogus laisvai alsuoja, ne taip kaip čia kapitalistiniuose kraštuose, to praeityje, anot bolševikų, tiesiog visiškai nusmukusio dolerio apstėtas.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Ir laisvajame pasaulyje kai kur švenčia gegužės pirmąją, tik čia, visi vis moko ne kaip dirbti, o kaip uždirbti. Taigi, toks labai antiiaudiškas skirtumas. Gegužės pirmos proga vyresnis brolis,

norėdamas viesiems kitiems broliams kelnes numauti, paskelbė įvairių pasižadėjimų, kad tą ir ta su džiaugsmu darysi. Nepaisant visko, taip pat būtinai reikia duoti pareiškimą, kad kapitalistiniame pasaulyje vienas vargas, kad doleris krinta, gazono nėra, mėsos nebegalima įkasti, viskas smunka na o "veiksniai" tiesiog užtemdo nuostabius komunistinio atsieikimo horizontus.

Dėl to atsieikimų tai vienas taurus tautietis gijęs praskleidė taip plačius akiračius apie nuostabius ekonominius laimėjimus, kad tiesiog žadą užima. Esą ir patys ten gyventų, tik kada negaus to niekam tikusio dolerio pensijos. Taip sakant, visus nuostabius laimėjimus ir kultūrinius polekius nustelbė, tas, anot tarybinių žinovų, tikrai nešvarus doleris.

Taigi, gegužės pradžioje nedami darbus ir žygius, ryžimės kaip nors pas žymėti ir užsigrūdinti, kad mūsų nenugalėtų ne tik darbai, bet ir šventės.

S.S.

DRAUGISKI APMĖSTYMAI

— Vergiškai pataikauti, tik tada apsimoka, jeigu tikies gauti palikimą.

— Valgydamas stieką, jeigu prisimeni sausą duoną, tai reiki dar nesi nutautėjęs.

B.J.

MODERNUS ATSAKYMAS

Kodėl daugiau nebedeginam lempelės prieš didįjį altorių? — klausia kunigas berniuką.

— Tur būt todėl, kad kovojam su oro tarša, — atsakė berniukas.

Alf. Nakas

Šitas mėsas ne eilinis,
Šimtmetis, lenininis.

Nuostabūs laimėjimai užvaldė šalį, kurioje žmogus laisvai alsuoja, ne taip kaip čia kapitalistiniuose kraštuose, to praeityje, anot bolševikų, tiesiog visiškai nusmukusio dolerio apstėtas.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Kai kas tiesiog sužavėtas tokiais šauniais didžiojo brolio pavyzdžiais ir siūlo, kad visi, kurie šią vasarą važiuoja per kokią agentūrą už geležinės uždangos, įsijungtų kokiai dienai į kolehozą ir porą dienų pašertų kiaušius motinėms ar pabandytų pieno išmūšyti pakelti. Va, tai ir būtų, taip sakant, tėvynės meilės įgesio darbelis, ne koks ten žodinis, kaip čia sauguminiui laikraščiai teigia, bet konkretus, pilietinis, tiesiog už širdies griebias, kaip ir to piliečio noras, kad atvykę iš Amerikos kiek eilę už juos pastovėtų prie krautuvės. Ta da vietiniam kojos pailsėtų ir svečiai būtų proga pasigūdinėti, kad supuvusioj Amerikoje, jei reikės ko palaukti, ne taip liūdna būtų.

Plyta, poetas ir grabas

Poetas Stasys Santvaras "Aki-račiuose pasakojo:

"Kartą, su žmona grįžę iš miesto, radom prie durų padėtą ryšulėlį."

"Buvo tai stambus plytos gabalas, suvyniotas į raudoną skudurą!"

"Tą siuntinį aš priėmiau su žmogiška rimtimi ir net nuoankumui — ir spintos stalčiuje ir iki šiol jį tebesaugoju. Jei vienos giminių žmonių santykiuose dovana vortinsim ne tik dvasiniu, bet ir medžiaginiu požiūriu, tai juk, taip pat nuoga teisybę sakant, aš iki šiol iš savo tautiečių beveik dar nieko apčiuopiamesnio ir prasmingesnio nesu gavęs. Tik dėl to ir žmonai visai rimtai ištariau: "Ale, brangi, kai mirsiu, idėk tą plytą į mano grabą, gale kojų!"

Žurnalistų nuomone, jei jau dėsi plytą į grabą, tai ne gale kojų, bet prie rankų, kad amžinyboje, susitikęs priešą, kaip reikiant galėtum uždrožti.

P.

NUOTAIKINGAS FILMAS

"Cesar and Rosalie" žavėtinai filmas yra kaip kokio gero alau baltoji putelė, kuria mielai pasigers ir džiaugsis prancūzų filmu mėgėjai!"

St. Semėnienė

ŽIURLONIO ANSAMBLIO KONCERTE

Publika, deja, ne visa, ne priemiesčių bajorėliai ir dabrachiuose pasakojo:

"Žojus išpaakoti ir kio publikos šiam koncerte susirinko. Žiojusi ir vėl be garso užsičiaupiu."

Alf. Nakas

ČIA PRIEJO KINDZIULIS

Komunistinė "Šluota" deda skyrelį "Čia priejo Kindziulis". Iš to skyriaus ir "Spygliai" paėmė trejetą eilimų, tik truputį juos moderuodami.

Kiaulių farmoje

I kolūkį atvažiavo komisija. Kolūkio pirmininkas aprodo kiaulių fermą ir klausia:

— Na, kaip patiko mūsų paršiukai!

Čia priejo Kindziulis ir tarė:

— Iš kur jie gali žinoti, partija tuo reikalu dar nepasisakė.

Savo nuomonė

— Kiekvienas žmogus turi teisę turėti savo nuomonę!

Čia priejo Kindziulis ir tarė:

— Deja, ne Sovietų Sąjungoj.

Ištaisė klaidas

— Kartinaitis ištaisė visas savo gyvenimo klaidas.

— Jis mirė!

Šia priejo Kindziulis ir tarė:

— Ne, parašė savo memuarus pagal dabartines komunistų partijos direktyvas.

BEŽDŽIŲS GINA SAVO GARBE

— Argi mes aplink medžius tvieriamės tvoras!

— Argi mes nešam bananus į taupomąsias kasas!

— Argi mes skolinamės ir negražiname skolų!

— Argi mūsų vyrai girtuokliauja!

— O mūsų motinos pameta savo vaikus!!

— Argi mes mušame viena kitą, nesutardamos dėl skonio!

— Argi mes meluojame!

— Teisingai! O tie žmonės dar aktyviai tvirtina, kad kėlo iš mūsų giminės. Koks beždžioniškas šmeižtas!

POETAS IR AKMENYS

Kartą poetas Goethe su baronu Steinu išėjo į kalnus pasižiūrėti. Poetas rinko įvairius mineralus. Ėmė smarkiai lyti. Steinas visas persilapo ir paprašė Goethes paskubėti, bet poeto negalima buvo atitraukti nuo mineraloginių tyrinėjimų. Persilapęs ir netekęs kantrybės, Steinas sako:

— Jei jūs taip domitės akmenimis, tai bent pasakykite, kokiai grupei aš priklausau?

— Tamsta neabejotinai priklausai kalkinių akmenų grupei, kadangi sušlapęs pradėdai šnypti.

PAS GYDYTOJĄ

— Dar netaip blogai, panele, — taria gydytojas. Tai tik menka mažakraujystė. Ar jums, pavyzdžiui — šokant, smarkiai plaka širdis?

— Tai pareina nuo to, ponas gydytojau, su kuo šoku!

— Ar dažnai tamstą nukrečia drebulys, klausia gydytojas ligonni.

— Pone gydytojau, visada, kai pamatau, kad tamstai reikės už vizitą mokėti 10 dolerių.

— Ai, esu apstėtas statistikos, skaičių. Vis visur viską ir visus skaičiuoju.

A.Nakas

SPAUDOS APŽIORINĖJIMAS

KIAULĖ VIESNAGĖJE

Apžink naujai pastatytus namus Kaune, Prancūzų g. 72, Verkių 6 neuvaržyta teritorija, an tisanitarinės sąlygos. Kur turėjo būti įrengtos aikštelės poilsui bei vaikų žaidimams, styro nenugrauti barakai.

— Kur buvai, Kriuksyt!

— Kaune, Moderniajam rajone!

— Na, ir kaip!

— Puikiai! Žavui!

Kaip gimtinėj, taip savų: Kiek balų, šukšlynų, smutų!

Kad visur toks rojus būtų!

"Šluota"

ARABAI IR RUSAI

Kai rusai buvo išvaryti iš Egipto, prez. Sadatas buvo paklaustas, ką pirmiausia egiptiečiai darė.

— O, mes pirmiausia suskaitėme piramides, — atsakė Sadatas.

BATŲ KRAUTUVĖJE

Avalynės parduotuvė Paryžiuje. Seimninkas moko naują pardavėją:

— Jeigu pirkėja paprašys 37 numerio batų, jūs privalote sušukti: "Ka jūsi! Jūsų tolia mažytė koja, kad 35 numeris jums bus kaip tik!"

— Ir aš turiu jai parduoti 35 numerio batus?

— Jokiu būdu! Jūs privalote jai parduoti 38-to.

PANAŠIOS ŽMONOS

Plėšikas sulaiko praeivį ir sako:

— Pinigai arba gyvybė!

Persigandęs praeivis sudeda rankas lyg melšdamasis ir prašo:

— Meldžiu jus, visais šventais prisiekiu! Jeigu aš grįšiu į namus be pinigų, iki grabo lentos žmona meduos man ramybės.

— Man labai gaila, — skėsteli rankomis plėšikas, — bet mano žmonos charakteris toks pat,